

MESEVILÁG MAGÁNÓVODA

Pedagógiai Programja

Készítette: Oravecz Gáborné
óvodavezető
2014. május

Tartalomjegyzék

Jogszábeli háttér	3
Az óvoda hivatalos adatai	4
1. Bevezető	5
1.1. Óvodánk bemutatása	6
2. Gyermekkép, Óvodakép	7
2.1. Gyermekkép	7
2.2. Óvodakép	7
2.3. Óvodánk küldetése	8
2.4. Óvodánk nevelés célja	9
3. Az óvodai élet megszervezésének elvei	9
3.1. Személyi feltételek	9
3.2. Tárgyi feltételek	11
3.3. Az óvodai élet megszervezése	13
3.4. Az óvoda kapcsolatai	16
3.4.1. A családokkal való kapcsolat	16
3.4.2. Az óvodai közösség együttműködési formái	17
3.4.3. Fenntartóval való kapcsolattartás	17
3.4.4. Iskolával való kapcsolat	17
3.4.5. Kapcsolattartás óvodákkal	18
3.4.6. Más szervekkel, szakhatóságokkal való kapcsolattartás	18
4. Az óvodai nevelés feladatai	19
4.1. Egészséges életmód kialakítása	19
4.2. Az érzelmi és erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosítása	23
4.2.1. Ünnepek, hagyományok	25
4.2.2. Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése	27
4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	28
4.3.1. Anyanyelvi nevelés	28
4.3.2. Értelmi fejlesztés megvalósítása	31
5. Az óvodai élettevékenységi formák és az óvodapedagógus feladatai	33
5.1. Játék	33
5.2. Művészeti tevékenységek	37
5.2.1. Verselés, mesélés	38
5.2.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	40
5.2.3. Rajzolás, mintázás, kézimunka	43
5.2.4. Mozgás	46
5.2.5. A külső világ tevékeny megismerése	52
5.2.6. Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése	54
5.2.7. Munka jellegű tevékenységek	56
5.2.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	58
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	62
7. Gyermek és ifjúságvédelem	63
8. Az intézményi fejlesztéseket, az innovációkat követő feladataink	63
9. A gyermekek fejlődésének nyomon követése	65
10. Feladataink a működéssel kapcsolatosan	67
11. Dokumentálással kapcsolatos feladatok	68
12. Érvényességi nyilatkozat	71
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	72

A Pedagógiai Program átdolgozását az intézmény átszervezése és a névváltozás indokolta.

Jogszábiályi háttér

Magyarország Alaptörvénye (2011. 04. 25.)

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet

4/2010. (I. 19.) OKM rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról

229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról szóló 30/2012.(IX. 28.) EMMI rendelet

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról

3/2012. (VI.8.) EMMI rendelet a 2012/2013. tanév rendjéről

15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

Az építésügyi szabályozás ésszerűsítéséről és az ehhez kapcsolódó szabványok felülvizsgálatáról szóló 1357/ 2011. (X. 28.) Kormányhatározat

Az óvoda hivatalos adatai

A Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft. élve a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény által biztosított jogával, 2014. május 10-én megalapította a Mesevilág Magánóvodát.

Az óvoda hivatalos neve: Mesevilág Magánóvoda

Címe: 1161 Budapest, Rákóczi út 162.

Az intézmény típusa: óvoda

Az óvoda csoportjainak száma összesen: három, osztatlan életkorú csoport

A székhelyen található: kettő, osztatlan életkorú csoport

A telephelyen található: egy, osztatlan életkorú csoport

Maximálisan felvehető gyermekek száma összesen: 67 fő

Maximálisan felvehető gyermekek száma a székhelyen: 20+22 fő

Maximálisan felvehető gyermekek száma a telephelyen: 25 fő

Az óvoda nyitva tartása: Hétfőtől péntekig, naponta 8⁰⁰-tól 17⁰⁰ óráig

Az óvoda ellátási területe: Körzethatárral nem rendelkezik. A gyermekek felvétele

Magyarországról, elsősorban Budapest kerületeiből, és az azt körülvevő agglomerációból történik.

Az óvoda jogállása: Az intézmény önálló jogi személy. Állami, önkormányzati feladatokat átvállaló, a Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft. által fenntartott önálló nevelési, oktatási intézmény.

Az óvoda gazdálkodása: az óvoda költségvetésből, és a fenntartói támogatásból gazdálkodó, önálló intézmény.

Az óvoda alaptevékenysége: iskolai életmódra való felkészítés - óvodai nevelés.

Alaptevékenységeken kívüli **kiegészítő tevékenység:**

Gyermekek napközbeni ellátása

Óvodai étkeztetés

Az óvoda működése: Az óvoda szakhatósági engedélyekkel rendelkezik. Az óvodai nevelést 6 fő szakképzett óvodapedagógus, 3 fő dajka, az egyéb teendőket 4 fő látja el. A működéshez rendelkezésre állnak a törvény által előírt szükséges helyiségek és eszközök. A fenntartó az intézmény működésének tárgyi- és személyi feltételeit az érvényes munkajogi és pénzügyi szabályok megtartásával biztosítja.

Az óvodavezető munkáltatója: Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft. ügyvezetője

Az óvoda fenntartója és alapítója: Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft.

Az óvoda felügyelő szerve: Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft.

Az óvoda törvényességi, szakmai, hatósági felügyelő szerve: Budapest Főváros Kormányhivatala

1. Bevezető

A Mesevilág Magánóvoda fenntartója köszönti mindazokat, akik óvodánk iránt érdeklődnek, és olvassák a Pedagógiai Programunkat.

A Mesevilág Magánóvoda Pedagógiai Programja az Óvodai nevelés országos alapprogramjának figyelembevételével és a Tevékenységközpontú óvodai nevelés céljainak, feladatainak és módszereinek beépítésével készült.

Programunk tevékenységközpontú, a megfogalmazott célok, feladatok a gyermekek harmonikus fejlődését szolgálják. A pedagógia programunk legfontosabb célkitűzése a gyermeki tevékenységre épülő, a játékra hangsúlyozó óvodai nevelés. A sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés tevékenységeken keresztül, és a tevékenységek által spontán tanulás útján történik. Az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, és fejlesztve, a gyermekek az óvodáskor végére jutnak el az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintre.

Gyermekközpontú óvodai nevelésünk során gondoskodó, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, sokoldalú tevékenységek biztosítására törekszünk. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget, gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodánk kiegészítő szerepet játszik.

Óvodai nevelésünk alapja értékeket közvetítő. A családokkal való szorosan együttműködő nevelésünkkel igyekszünk mintát, értékrendet mutatni az óvodás gyermekeknek. Megőrizve a hagyományokat a magyarságtudat erősítésével.

Az óvoda elsősorban Budapest XVI. kerületében, valamint a fővárosban élő, illetve az agglomerációból óvodánkat választó gyermekek nevelését biztosítja. Az egyenlőség és az egyenlő hozzáférés megvalósulásának első alapköve, hogy a Mesevilág Köznevelési Kft. fenntartásában működő óvodában, valamennyi óvodást, az óvodai alaptevékenységekre vonatkozó azonos értékrenden alapuló, azonos nevelési hatások érijék. Az általunk közvetített szakmai értékrend alatt egyetlen pedagógus sem szeretne teljesíteni.

A Mesevilág Óvoda fenntartója célul tűzte ki a nevelőtestülettel közösen, a gyermekeket megillető jogként, a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását, az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Alapelveink - az alábbi hármasság fontos számunkra - :

1. A gyermekeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
2. A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, amelyet az óvodai nevelés kiegészít, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.
3. Az óvodai nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, minden gyermek egyenlő esélyének biztosításával.

1.1. Óvodánk bemutatása

Az óvoda elhelyezkedése

Óvodánk két épületben található, a főváros XVI. kerületének családi házas övezetében, tizenöt percnyi séta távolságra egymástól. A székhely intézményben két gyermekcsoport, a telephelyen egy gyermekcsoport kapott helyet.

Óvodánk minden igényt kielégítő, kifejezetten óvodai feladatok ellátása céljából kialakított ingatlanokban helyezkedik el. Nevéhez hűen mindkét épület szinte meseszerű, különleges világot varázsol az óvodáskorú gyermekek köré, megfelelve az életkori sajátosságokhoz igazodó elvárásoknak. Mindkét épületet szemet gyönyörködtető játszóudvarok veszik körül, melyek biztonságos és esztétikusan kialakított mozgásfejlesztő eszközökkel rendelkeznek. Az óvodának helyet adó kertés házak kialakításakor figyelembe vettük valamennyi szakhatóság előírását, illetve szakmai iránymutatását. Tágas, világos, jól felszerelt csoportszobákkal és tornateremmel rendelkezünk.

2. Gyermekkép, Óvodakép

2.1. Gyermekkép

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek érdekében a gyermeki személyiség kibontakozását elősegítő, a személyiség teljes kibontakoztatására törekszik. Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum.

Biztonságos, szeretetteljes környezetben, az óvodás életkornak megfelelően a tevékenységközpontú óvodai nevelési elveket tartja szem előtt, minden gyermek számára biztosítva az egyenlő hozzáférést a minőségi óvodai neveléshez.

Az óvodai nevelésünk végére a gyermekek magabiztosak, a közösségi élet és a kulturált életvitel szokásait, normáit megismerik. Fontos számunkra, hogy a gyermekek részére biztosítani tudjuk az örömteli mozgást, a szabad levegőn történő, szervezett tevékenységeket: játék, séta, kirándulás. Egészséges személyiség fejlesztésére törekszünk.

2.2. Óvodakép

A Mesevilág Magánóvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye. A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve a családi nevelés kiegészítőjeként a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig végzi a nevelő tevékenységét.

Biztosítja az óvodás korú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-, védő-, szociális, nevelő- és személyiségfejlesztő funkció.

Az óvodában a gyermekeket különleges védelem illeti meg. Gondoskodunk az érzelmi, biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes, családi légkör megteremtéséről, melyben minden gyermek egyéni képességei szerint fejlődhet. A gyermekek fejlődését elősegíti a tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtése.

A képességek fejlesztését vegyes életkorú csoportszervezési formában tartjuk, ahol a képességfejlődés lehetőségei szélesebb körben, és differenciáltabb formában vannak jelen. Óvodai nevelésünkben fontosnak tartjuk a gyermekek későbbi életére való általános felkészítést. A teljes gyermeki személyiség fejlesztése, életre való felkészítése tevékenységek által és tevékenységeken keresztül valósul meg. Óvodánk közvetlenül segíti az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését.

Óvodai nevelésünk feladata az óvodás korú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Óvodai nevelésünk alapelvei az Alapprogram szerint:

- „A gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze.”
- „Nevelésünk lehetővé teszi és segíti a gyermeki személyiségfejlődést, a gyermek egyéni képességeinek és készségeinek kibontakozását.”
- „Óvodai nevelésünkben alkalmazott pedagógiai módszerek a gyermeki személyiségfejlődést segítik.”

Pedagógiai tevékenységrendszerünkkel és a tárgyi környezettel hozzájárulunk a gyermekek környezettudatos magatartásának alakításához. Fontosnak tartjuk a gyermek számára mással nem helyettesíthető szabad játékot, a tevékenységeken keresztül az életkorhoz, a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítését.

2.3. Óvodánk küldetése

Óvodánk gyönyörűen kialakított környezetben, a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe vevő esztétikus, harmonikus óvodai berendezéssel várja a gyerekeket.

Gyermekközpontú, a játékot, mint a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységét hangsúlyozó saját óvodai pedagógiai programmal rendelkezik.

Óvónőink szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs légkörben, családokkal együttműködve nevelik a gyermekeket.

Óvodánk a gyermekek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével, a gyermekek egyéni adottságaiból kiindulva éri el nevelési célját.

Óvodai nevelésünk épít a magyarság értékeire, hagyományaira, és azokat átörökíti a gyermekek tárgyi, értelmi, szellemi világába.

Lehetőséget biztosítunk idegen nyelvvél való ismerkedésre.

A gyermekeket az óvodáskor végére, egyéni sajátosságaikat figyelembe véve juttatjuk el az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintre. Célunk, hogy a gyermekeink továbbvigyék az óvodai közösségben átélt mintát, értékrendet.

Nagy gondot fordítunk környezetünk szépségének megóvására, a tárgyi feltételek folyamatos fejlesztésére.

Dolgozóink szakmai fejlődését folyamatosan biztosítjuk.

A Mesevilág Magánóvoda olyan intézménnyé szeretne válni, ahol a nevelés minden résztvevője fontos, megbecsült!

Elhivatottságunkkal és szakmai felelősségünkkel szeretnénk szerepet vállalni az emberi és társadalmi értékek alakításában.

2.4. Óvodánk nevelési célja

Érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.

A gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak megfelelő tevékenységek – különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játék – lehetőségének biztosítása.

Óvodai nevelésünk biztosítja az óvodás gyermekek számára a szabad játékot, tevékenységeken keresztül lehetővé teszi és segíti a gyermeki személyiség fejlődését, a gyermekek egyéni képességeinek kibontakozását.

Fontos a testi, érzelmi, értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása, kibontakoztatása, figyelembe véve az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését.

Óvodai nevelésünk segíti a gyermekek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését. Óvodánk épít a magyar hagyományokra.

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Óvodánkban a nevelési céloknak megfelelően nevelési folyamatban valósul meg a gyermekek fejlesztése. A nevelési folyamatban a gyermekek spontán érése és a tudatos fejlesztés egymást kiegészítve érvényesül. A tudatos fejlesztés elsősorban az óvodapedagógusok tevékenységeken belüli fejlesztése, a spontán fejlődésre az óvodai környezet kialakítása van a legnagyobb hatással.

3.1. Személyi feltételek

Az óvodánkban dolgozók létszáma és végzettsége megfelel a Köznevelési törvényben meghatározott feltételeknek.

A székhelyen négy óvodapedagógus - közülük egyik óvodavezető -, továbbá két dajka dolgozik a két gyermekcsoportban.

A telephelyen két óvónő, és egy dajka látja el a gyermekeket.

Szükség esetén pedagógiai asszisztens, logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus fejleszt a gyermekeket.

Az óvodapedagógusi végzettségen túl a következő kompetenciákkal rendelkeznek az óvodapedagógusok: pedagógusi magatartás, empátia, pozitív hozzáállás, önállóság, rugalmasság, döntési képesség, helyzetfelismerő képesség.

Egy folyamatosan fejlődő intézményben elengedhetetlen az innovációra való képesség, szakmai és szervezeti szinten egyaránt. Ennek a nagy kihívásnak mindannyian igyekszünk képesség szerint megfelelni.

Az óvodai nevelésünk döntő meghatározója, katalizátora az óvónő személye, tervező munkája, tudatos pedagógiai jelenléte, modellértékű, mintanyújtó tevékenysége.

A párhuzamosan végzett tevékenységek szervezése megkívánja a pedagógustól az előzetes tervezést arra vonatkozóan, hogy mit tart a maga számára elsődleges feladatnak.

Az óvodapedagógus nevelői attitűdjében elfogadó, támogató, bátorító, motiváló, segítő társ. Pedagógus szerepe partneri, a gyermekekkel együttműködő, amelynek során a feltétel nélküli elfogadás, a gyermeket önmagáért való tisztelete vezérli.

Nevelésünk hatékonyságához alapvetően fontos a pedagógus szuggesztivitása, az érzelmi töltés megőrzésének képessége, az, hogy felnőttként is rá tudjon csodálkozni a körülötte lévő világra.

Kommunikációjában hiteles – nevelési helyzetben a gyermekekkel való kapcsolattartásban úgy cselekszik, beszél, ahogyan érez. Mosolyával, gesztusaival, mimikájával motiváló, biztató metakommunikációjával átsegíti a gyermekeket a nehézségeken.

A vele való tevékenységben biztonságban érzik gyermekeink magukat, mert tudják, hogy az óvónő személyében érdeklődésre, elismerésre számíthatnak. Segítőkész és segítségre kész állapotban van a gyermekek között, akihez a gyermekek bármikor fordulhatnak.

Biztató, bátorító, bizalmat mutató a gyermekkel szemben – önbizalmat ad. Ösztönző módszereivel elősegíti, hogy a gyermek aktívan vegyen részt saját tanulási folyamatában.

Szakmai, pedagógiai felkészültségében rendelkezik a gyermek hatékony tanulását, önmegvalósítását támogató, korszerű módszerekkel, eljárásokkal (kísérletezés, kipróbálás, vita, véleményalkotás, tanakodás, buzdítás, gondolkodásra készítő kérdések). Változatos tanulási- és szervezési formákat alkalmaz.

Az óvodában dolgozó felnőtt minden pillanatban értékeli, közvetíti. Példaként kell állnia a kisgyermekek előtt, éppen ezért nagyon fontos, mit és hogyan mond, hogyan viselkedik. Az

óvónő napközben helyettesíti az anyát, a gyermekek biztonságérzetének biztosítója, gyakori simogatásával, szeretgetésével, ölelésével. Kapcsolata a gyerekekkel aktív és kölcsönös.

A pedagógiai programunk megkívánja az óvodapedagógus és a dajka munkájának összehangoltságát. A dajka tudja, ismeri milyen célok mentén, hogyan kívánja az óvónő a gyermekek fejlesztését megvalósítani. A dajka a pedagógiai munka közvetlen segítője, így ő is a magatartásával, beszédével, teljes lényével hatást gyakorol a kisgyermekre.

A dajka a nevelőmunkában társ és segítő, az óvodapedagógussal összehangolt munkája döntően hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez, mely feltételezi a nevelési év indítása előtti és az év közbeni folyamatos munkatársi megbeszéléseket.

Óvodánk alkalmazotti közösségét a gyermekek iránti őszinte szeretet és egymás tisztelete, segítése jellemzi. Óvodánk erősségének ezt a szeretetteljes, derűs légkört, az egymást segítő, elfogadó munkatársi kapcsolatot érezzük.

A speciális helyzetek, igények ellátásához megfelelő szakembereket biztosítunk, törekedve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek nevelési igényére, és az óvodai nevelés összhangjára.

A feladatok ellátásához nélkülözhetetlen a hagyományos óvodai élet ismerete, és az ahhoz igazított egyéni ellátási rendszer kialakítása. Továbbá a hatékony ellátás feltételezi az ellátásban résztvevő óvodapedagógusok és a szakpedagógusok közös tervezési feladatait, és a szakmai megbeszéléseket.

Óvodánk nevelést segítő szakemberei folyamatos konzultációs alkalmakkal segítik az óvodapedagógus csoportban végzett munkáját a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztésére, nevelési igényére vonatkozóan.

Nevelőtestületünkben törekszünk az együttélési esélyeket hordozó lehetőségeket biztosítani a kulturális értékek egyenrangú megjelenítésével, az önazonosság megőrzésével.

3.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épületei a szakhatósági előírásoknak, és az óvodákra vonatkozó szabályoknak megfelelően lettek kialakítva.

Az ingatlanok külső, belső kialakításakor elsődleges szempont volt, hogy azok berendezése igazodjon óvodásaink folyamatosan változó fizikai adottságaihoz. A kialakított terek alkalmasak legyenek a gyermekek mozgás és játék igényének kielégítésére a nap bármely

szakában, számukra hozzáférhető módon. Az óvoda épületei, azok berendezései a gyermekek biztonságát kell, hogy szolgálják. Óvodánk rendelkezik a helyi nevelési gyakorlat megvalósítását feltételező eszközrendszerrel, valamint, az elkülönült, speciális nevelést biztosító helyiséggel, amit a szülőkkel való beszélgetésre is igénybe tudunk venni. Nélkülözhetetlen a speciális ellátáshoz szükséges eszközrendszer megléte.

Kialakításra kerültek azok a helyiségek is, melyek munkatársaink számára megfelelő, komfortos munkakörnyezetet biztosítanak.

Épület és környezete

Óvodánk Budapest XVI. kerületében, kertvárosi részen található, aminek a külső, belső környezete esztétikus, igényes, harmonikus. A jó levegőjű környék sok lehetőséget kínál sétára, kirándulásra, megfigyelésre.

A csoportszoba

A gyermek elsődleges játszótere. A Pedagógiai programunk megvalósításához szükséges, jogszabály által előírt tárgyi feltételekkel rendelkezünk, valamint az óvodai élethez, a tevékenységformákhoz megfelelő eszközkészlet is rendelkezésünkre áll.

Mivel programunk tevékenységközpontú, így a játékeszközök megválasztására nagy gondot fordítunk. Programunk hagyományos óvodai berendezéssel működtethető, különleges eszközöket nem igényel.

A természetes anyagok felhasználásával, a játékok és anyagok folyamatos fejlesztésével mindig igyekszünk a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe venni. Óvodánkban mértéktartóan és igényesen tükröződik a természet szeretete. A színek és formák harmonikus összhangjával a gyermekek lelki támogatását, jó közérzetét, gazdag élményszerzési lehetőségét segítjük elő.

Befogadási időszakban megengedjük, hogy a gyerekek behozzák kedvelt otthoni játékaikat az óvodába. A készen kapható játékszereken kívül gondoskodnunk kell különböző játszásra alkalmas anyagok és kellékek gazdag választékáról (változatos színű és minőségű papírok, anyagok, fonalak, termékek, kavicsok), amit a gyerekekkel együtt lehet gyűjteni, és játékot készíthetünk belőlük.

Egyéb helyiségek

A szakmai eszközökkel jól felszerelt szertárunkat folyamatosan fejlesztjük.

Főzőkonyhánk: Saját főzőkonyhával rendelkezünk, ami emeli az óvodai ellátás színvonalát, a szülők részéről elvárás. Berendezése korszerű, a szigorú egészségügyi előírásoknak, valamint a HACCP rendszer követelményeinek megfelelően kialakított.

Óvodánk dolgozóinak a munkavégzéséhez megfelelő, esztétikus kiszolgálóhelyiségek állnak rendelkezésre.

Játszóudvarunk

Az ízlésesen kialakított udvaron megtalálhatóak a biztonságos követelményeknek, és a törvényi előírásoknak megfelelő, mozgásfejlesztő játékok. Itt kap helyet konyhakertünk is, amit a gyermekekkel közösen ültetünk be és gondozunk.

Óvodánk működési feltételeinek megtartására és javítására a minőségi fejlesztés érdekében minden pályázati forrást kihasználunk.

3.3. Az óvodai élet megszervezése

Óvodai nevelésünk a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történik és a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szerveződik.

Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja. Az óvodai életünk tervezését - a célok és a feladatok ismeretében -, és a fejlesztést hosszú távon valósítjuk meg. Csoportnaplónkban havi, illetve heti szintű tervezés folyik.

Óvodai életünk tervezése és szervezése során előtérbe kerülnek a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek. A tevékenységek megtervezéséből kiindulva, a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve tervezünk. A tervezésnél nem az ismeretek növelésére, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontból való megközelítésére helyezzük a hangsúlyt. Kevesebbet, de azt alaposabban, többoldalú tapasztalatszerzéssel tervezünk.

A napirend, a szervezett időkeret biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet. A csoport napirendjét rugalmasság, folyamatosság jellemzi, amelyben elsődleges, kitüntetett szerepet kap a játék (kivéve az étkezés).

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a nyugalmat segíti elő, lehetőséget nyújt a szokásrendszer megszilárdításában. A hetirend az év elején a befogadás alatt lazább, rugalmasabban alkalmazkodik a gyermekek szükségleteihez. Év vége felé, az iskolára való felkészítés feladatai mellett a napirend betartása pontosabb.

A napirend és a hetirend összeállításánál az óvodapedagógusok figyelembe veszik a gyermekek egyéni szükségleteit.

Mind a napi-, mind a hetirend kialakításánál meghatározó szempont az óvodai tevékenységek között az egyensúly megtartása, mely változó arányt mutat az életkor előrehaladtával, de elsődlegesen a játék, a gyermek önfejlesztésére fordított ideje kap kitüntetett szerepet.

A nevelő-fejlesztő tevékenységeket nem a gyermekek életkora, hanem a fejlettségi szintje határozza meg.

A fejlesztés módszere egyénre szabott differenciált fejlesztés. Cselekvés közben, cselekvések sorozatában a gyermekek érzékelnek, tapasztalnak, környezetben meglévő problémákkal foglalkoznak. Az óvoda feladatai közé tartozik a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése, fejlesztése.

A fejlesztés kerete a teljes nevelési folyamat csoportokon belül a gyermekek tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül. A nevelési folyamatba szervesen illeszkedő tanulási folyamat, önálló és irányított tapasztalatszerzés, komplex tevékenységek rendszere.

Óvodásaink neveléséhez biztonságos, egészséges környezetet, megfelelő napirendet biztosítunk. E folyamatok működésében alapvető elvárás a csoportban működő felnőttek szoros, egymás munkáját erősítő együttműködése.

AZ ÓVODAI CSOPORTOK NAPIRENDJE

Időtartam	Tevékenység
08.00 - 12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában, vagy a szabadban • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése • Tevékenységekben megvalósuló tanulás <ul style="list-style-type: none"> ▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mozgás ▪ A külső világ tevékeny megismerése ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése • Ismerkedés a természettel, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn
12.00 -15.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Pihenés
15.00 -17.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

A fenntartó a szülők igénye alapján minden évben meghatározza a nyitva tartás idejét, amit a házirendben és az éves munkatervben rögzítünk.

Tevékenységek javasolt szervezeti formája:

Párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység tervezése, szervezése:

- Játék
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, mintázás, kézimunka
- Mozgás
- Külső világ tevékeny megismerése
- Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
- Munka jellegű tevékenységek

Szervezett tevékenységek:

- Mozgás, Mozgásos játék, Mindennapos mozgás
- Verselés, mesélés naponta
- Beszélgetés, ének, mondóka, játék.

Tevékenységek formái:

- Egyéni, mikro csoportos, frontális

A témakörnek és a gyermekek fejlesztésének megfelelően, az óvodapedagógus megítélése alapján párhuzamosan is irányíthat tevékenységeket.

Az óvodai élet megszervezésben kiemelt szerepe van a gondozásnak.

3.4. Az óvoda kapcsolatai

A szülők a kapcsolattartás módjaival és lehetőségeivel a házirendből, a faliújságon tájékozódhatnak, szülői értekezleten tájékoztatást kapnak.

3.4.1. A családokkal való kapcsolat

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Nem vállalja át a családi nevelés feladatait, de a gyermekek harmonikus személyiségfejlődése érdekében folyamatos együttműködésre törekszik.

Feladatunknak tekintjük a közös élmények megteremtésével az óvoda és a család jó kapcsolatának kialakítását, megszilárdítását.

A kapcsolattartás formái: egyéni beszélgetések, fogadóórák, családlátogatás, szülői értekezlet, közös kirándulások, óvodai programok, ünnepnapok.

Az óvodapedagógus tervezése során figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait. Közös kirándulások alkalmával, és az óvodai programokba beépítve figyelembe veszi a gyermekek életkori igényeit és fejlesztési lehetőségeit.

Az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei:

- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros együttműködés
- A családlátogatások – a gyermekek családi körülményeinek megismerése
- Fogadóórákon a gyermekek fejlettségéről való tájékoztatás
- Szülői értekezletek szervezése a szülőket érdeklő gyermeknevelési témában
- Nyílt napok szervezése
- Közös programok szervezése (pl. kirándulás, óvodát népszerűsítő egyedi programok)

Óvodapedagógus és a gyermek aktív együttműködése:

A hangsúly az aktív, kétpólusú együttműködésen van. Az aktív nevelési tevékenységbe alapozott nevelés. A tervezésbe az óvodapedagógus a gyermeket foglalkoztató élményekre alapoz, és ráépíti a tudatos cselekvésbe ágyazott fejlesztést.

Az óvónő és a gyermek közötti kapcsolat kiinduló pontja az elfogadás, a feltétel nélküli szeretet. Az óvónő mintegy átveszi, átvállalja az óvodai életben az anya szerepét. Az óvodapedagógus harmóniát sugárzó egyénisége hat a gyermek személyiségfejlődésére.

Dajka és a gyermek kapcsolata:

A dajka munkája, jelenléte és szerepe az óvodai nevelésben, az óvodapedagógus munkájával összehangoltta válik. A dajka-gyermek kapcsolatot a gyermek iránti őszinte szeretet és megbecsülés jellemzi.

3.4.2. Az óvodai közösség együttműködési formái

Az óvodánk jó légkörét az ott dolgozók határozzák meg. Ez egymás iránti tiszteletben, megbecsülésben, segítőkézségben, és együttműködésben nyilvánul meg.

Az egységes nevelési vonal kialakításában segítséget nyújtanak a hagyományosan ismétlődő programok:

- heti és alkalmi közös nevelési megbeszélések,
- kirándulások, színházlátogatások, ünnepi együttlétek,
- szakmai továbbképzések.

3.4.3. Fenntartóval való kapcsolattartás

Az óvodavezető és a fenntartó között hatékony és egymás munkáját segítő kapcsolat alakult ki, ami elősegíti az óvoda sikeres működését. A fenntartó szívügyének tekinti az óvoda működését, segíti a nevelőmunkát, a dolgozók lelkiismeretes munkáját. Személyesen, napi jelenléttel támogatja az óvodai nevelést. Az óvoda életét érintő eseményekről, működtetésről folyamatos tájékoztatást kap.

3.4.4. Iskolával való kapcsolat

Az óvodából az iskolába való átmenet megkívánja az óvoda és az iskola kapcsolattartását. Lehetőséget teremtünk a közös programokra azokkal az iskolákkal, ahová a gyermekeink később járnak.

3.4.5. Kapcsolattartás óvodákkal

Elsősorban a Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft. által fenntartott két épületben szoros a szakmai együttműködés.

A kerületben lévő óvodákkal, óvónőkkel, óvodavezetőkkel jó kapcsolat kialakítására törekszünk. Egymás pedagógiai munkáját segítjük, pedagógiai továbbképzéseken, konferenciákon találkozunk egymással.

3.4.6. Más szervekkel, szakhatóságokkal való kapcsolattartás

3.4.6.1. A körzetben rendelő **gyermekorvossal** megállapodást kötöttünk. Évente elvégzi a gyermekek látás, hallás, és általános belgyógyászati vizsgálatát. A vizsgálat eredményéről tájékoztatja az óvodapedagógusokat és szükség esetén javaslatot tesz a szülők felé, különböző szakvizsgálatokra. Az óvoda egészségügyi statisztikáját leadja az illetékes hatóságnak.

3.4.6.2. A foglalkozás egészségügyi orvos a dolgozók egészségügyi alkalmasságát évente felülvizsgálja. Vezeti a dolgozók egészségügyi kiskönyvét, törzslapját. Munkáját megbízás alapján végzi.

3.4.6.3. Szakhatóságokkal való együttműködés (Katasztrófavédelem, Építési Osztály, Népegészségügyi Intézet)

Az óvoda működési engedélyéhez a szakhatóságok előírásának megfelelően, biztonságos és egészséges környezetet alakítottunk ki minden területen. A működés során igyekszünk az előírásaikat betartani.

3.4.6.4. Kerületi együttműködés

A kerület rendezvényein, óvodai programjaiban aktívan részt kívánunk venni. A fenntartó és az óvodavezető a környezetünkben lévő, a gyermekek nevelését segítő együttműködésekért igyekszik kiépíteni.

3.4.6.5. Gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés

Szükség esetén kapcsolatot tartunk az illetékes gyermekjóléti szolgálattal.

3.4.6.6. Egyéb kapcsolatok

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, ahonnan óvodába lépés előtt (bölcsődék, családi napközik) a gyermekek érkeznek.

Pedagógiai szakszolgálattal, szakértői bizottsággal, akik speciális fejlesztést és mérést végeznek, illetve tartanak intézményünkben (logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus).

A gyermekekről folyamatosan vezetik a fejlesztési naplót, a szülőnek és az óvodapedagógusnak rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlődéséről. A kapcsolattartás módja, formái, módszerei alkalmazkodnak a feladathoz és a szükséglethez.

4. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata a gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése.

A nevelési céljaink megvalósítása érdekében az óvodai nevelőmunkánk feladatai az egészséges életmód alakítása, az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása, az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1. Egészséges életmód kialakítása

Az egészséges életmódra nevelés az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben a korban kiemelt jelentőségű.

Célunk: A gyermekek testi és lelki fejlődésének elősegítése, az egészséges életmódra, életvitelre nevelés, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, kielégítése, a helyes étkezési kultúra kialakítása.

Feladatunk: gyermekeinknek önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igényének kialakítása, formálása. Fokozatosan válják szükségessé számukra az egészséges életmód és életvitel igénye. Ezt az óvodavezető és az óvodapedagógus az egészséges, biztonságos környezet megteremtésével, és a megfelelő egészségügyi szabályok elsajátíttatásával igyekeznek megteremteni. Törekednek a helyes táplálkozási szokások kialakítására és a kulturált étkezés illemszabályainak megismertetésére, a helyes testtartás kialakítására, az időjárásnak megfelelő réteges öltözködés rögzítésére.

Mivel a mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, az óvodáskorban jelentős szerepet kap a gyermek egészséges fejlődésének biztosításában. Ezt az óvoda a megfelelő hely, eszközök és idő megteremtésével igyekszik a gyermekeknek biztosítani. Ezért törekszünk a mindennapos mozgás, és a nagymozgás heti két alkalommal való megtartására. Kiemelt feladatunk a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Az egészséges életmódra neveléshez hozzátartozik a megfelelő játék, pihenési és étkezési idő és hely kialakítása.

A nyugodt játékot az elválasztott babaszoba, konyha, kockázó sarok, mese sarok szolgálja. Az asztalok mellett - nyitott polcon - az ábrázoláshoz (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka) és a népi kismesterségekhez (szövés, fonás, varrás, agyagozás, batikolás, viaszolás) szükséges fejlesztő eszközök az egész nap folyamán elérhetőek.

Feladatunk a gyermekek helyes és szakszerű gondozása, egészségmegőrzése, betegség megelőzése. Ennek során bensőséges kapcsolat alakul ki a gyermek és a felnőtt, illetve gyermek és gyermek között.

A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata. Olyan sajátos nevelési feladat, melynek színvonalas megvalósítása nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de a további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul. A gondozás elsősorban az óvodapedagógus feladata, de a gyermekeknek is meg kell ismerkedniük fokozatosan, játékosan a segítségnyújtással, illetve a higiénés szokásokkal, a testápolási szabályokkal (kézmosás, mosakodás, fog- és haj ápolás, WC használata), az önálló öltözködéssel, és étkezéssel. Ezeket a feladatokat, szabályokat az óvodáskor végére önállóan végzik, elsajátítják. Fontos, hogy ezek a szabályok akkor válnak a gyermekek viselkedésének belső szabályozójává, ha játékos formában, a napirendben meghatározott, állandó időben gyakorolják, a felnőttek türelmes megértésétől kísérve.

Az óvodapedagógus feladatai közé tartozik - az otthoni étkezési szokásokat kiegészítve -, a helyes táplálkozási szokások kialakítása. Ehhez kapcsolódik a saját konyhakertünk és kis gyümölcsös kertünk rendben tartása, gondozása is.

Az óvoda saját konyhával rendelkezik, egészséges ételeink a telephelyen készülnek. A házas jellegű, de egészséges alapanyagokból készült ételeket szakácsunk korosztályra, és egyéni érzékenységre szabva készíti el. Naponta négyszeri étkezést biztosítunk, ebből egy alkalommal nyers zöldségfélét, gyümölcsöt kapnak a gyerekek. Étrendünk összeállítása dietetikus iránymutatása alapján történik.

Fontos a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása. A rendszeres kerti munkával és kirándulással igyekszünk egészséges, életvidám gyerekeket nevelni.

Az óvodapedagógus feladatai az egészségvédelem területén:

- Az egészséges környezet kialakítása, megteremtése. Környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása.
- A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása.
- A gyermekek megfelelő gondozottságának biztosítása, életkori sajátosságainak megfelelő szokásrend alakítása.
- A gyermekek mozgásigényének kielégítése, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermekek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése, mindennapos edzés.
- Önállóságra szoktatás saját maga gondozása kapcsán.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A kulturált étkezési szokások alakítása, erősítése.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- A megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógusokkal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása.

Együttműködési feladatok a családdal:

- A szülőkkel megbeszéljük az óvodában kialakított, kialakítandó szokásokat és kérjük, hogy ezeket, a lehetőségekhez mérten, otthon is hasonlóan végezzék.

- Próbálják dicsérettel, buzdítással sikerélményhez juttatni a gyermekeket az önellátás minél teljesebbé tételénél. A segítség azért történjen, hogy önálló legyen a gyermek, éppen ezért ne helyette lássák el a feladatokat.
- Megkérjük a szülőket, hogy figyeljenek fokozottan a váltóruhák, a tornaruha, a pizsama meglétére, amit célszerű az időjárásnak és a gyermekek növekedésének megfelelően változtatni.
- A szülők segítségével mozgásos játékokhoz kézi szereket is készítünk házilag (pl. szalagok, kendők, babzsákok, stb.).
- Tájékoztató előadásokat szervezünk a szelektív hulladékgyűjtés, a házi komposztálás, a bionövények termesztéséről, az otthonukban az energiatakarékosság lehetőségeiről.
- Az óvoda gyermekek egészséges étkezésének megalapozása érdekében segítséget, tájékoztatást szervezünk a szülők részére – szakemberek segítségével- a reform ételek elkészítésében.
- Szülőkkel együtt az óvodánkban sport napokat szervezünk.
- A szülőkkel való szervezett kapcsolattartás elősegíti, hogy az intézményi- és a családi nevelés összekapcsolódjon.

Az egészséges életmódra neveléshez kapcsolódó feltételrendszer:

- Az óvoda helyiségei egészségesek és biztonságosak legyenek, feltételeinek megteremtése. (Rendszeres fertőtlenítések, takarítások egészségre nem ártalmas tisztítószerekkel, HACCP rendszer működtetése, játszótér folyamatos ellenőrzése, balesetveszélyes játékok, eszközök eltávolítása, javítása).
- A környezeti higiénia nevelés az intézményünkben magába foglalja az óvoda tisztaságának a megóvását, szépítését. (A csoportszobák, a tornaterem szellőztetését, a helyes fűtés és világítás biztosítását, az udvar tisztántartását, a mellék helyiségek takarítását.)
- Az egészséges táplálkozás érdekében minél több zöldség, gyümölcs, rostos ital fogyasztásához a feltételek megteremtése. Saját konyhában a gyermekek részére készített étel a ellenőrzött korszerű táplálkozást figyelembe vételével készül.
- Folyadék pótlás csoporton belül és udvaron: kancsó, pohár.
- A gyerekek gondozásához szükséges eszközök biztosítsa (megfelelő méretű bútorok és tároló helyek. Jellel ellátott textíliák. törülköző, ágynemű, pizsama,

- zsákok, tornaruha, torna zokni, asztalterítők, napos kötények. Jellel ellátott személyes eszközök: folyamatosan cserélt fogkefe, fogmosó pohár, fésű, vállfák.
- A kulturált étkezéshez gyermekek méretében, esztétikus evőeszközök étkészletek, tálalási kiegészítők.
 - Udvari, kerti szerszámok. Gyermekek méretéhez igazodó seprű, lapát
 - Standard méretű (nem eldarabolt): WC papír, papír zsebkendő, szalvéta.
 - Óvodáskor elején: szappan, szappantartó, az óvodai élet előrehaladtával: folyékony szappan, körömkefe.
 - Többfunkciós speciális mozgásos eszközök, tornateremben, csoportszobában, udvaron.
 - A természet védelmét az udvaron kialakított veteményes és virágoskertben gyakorolják a gyerekek. Az óvodában elhelyezzük a szelektív hulladékgyűjtő edényeket. Az energiával való takarékoságot a folyamatos odafigyeléssel, magyarázattal, megfelelő eszközökkel biztosítjuk (víztakarékos w. c. öblítő, víztakarékos csapok, fényerőt szabályzókapcsolók felszerelése).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Önállóan tisztálkodjanak, öltözzenek.
- Ismerjék, alkalmazzák a higiénikus és esztétikus étkezési szokásokat.
- Legyenek igényesek ruhájuk és környezetük tisztaságára, megóvására. Ügyeljenek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre való törekvés.
- Adottságaikhoz mértén megfelelően edzettek, teherbíróak, összerendezett mozgásúak legyenek.

4.2. Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

Az óvodás korú gyermek minden megnyilvánulását érzelmei vezérlik. Az érzelmi alapigények kielégítése, hogy az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, szeretetteljes kiegyensúlyozott légkör vegye körül.

„A kisgyermeknek ahhoz, hogy boldoguljon meg kell tanulnia beszélni, közlekedni, a környezet adta keretek között tevékenykedni, eszközöket használni, társakkal együttműködni, el kell lennie a mindennapi élet adta szerepeket, magatartásmintákat. A szociális tanulás

intenzív formája. Ennek egy részét a családok teljesítik. Az óvoda kiegészítő szerepet játszik, kiegészíti, kiterjeszti, felerősíti a szociális tanulást.”(T.5.)

Célunk: Az optimális érzelmi biztonságot adó környezet megteremtése. Olyan óvodai atmoszféra, amelyik sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élményeket tesz lehetővé.

Feladatunk, hogy megfelelő érzelmi, erkölcsi nevelést tudjunk biztosítani gyermekeinknek, így a csoport kialakításánál is törekszünk az érzelmi állandóságra, derűs, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére, hogy a gyermekek szeretetteljes légkörben, érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolatok kialakításával megismerjék az együttélés alapvető szabályait. Az óvónő empátiája segíti munkáját, képes a gyermeket érzelmi segítségével irányítani. Így ritkán van szükség tiltásra, külső jutalmazásra, mert a példa, az óvónőre való hasonlítás vágya, és a szeretettel, elfogadással járó öröm a hajtóerő.

Ezért kiemelt feladatunk az erkölcsi nevelés – a példaadáson keresztül - a gyermeki jellem alakítása a türelem, a szolidaritás, az igazságosság formálásával.

Tanulják meg az egymásra való odafigyelést, egymás segítségét, alakuljon ki alkalmazkodó képességük, hogy ez által alakuljon bennük a különbözőségek elfogadása, és a mások iránti tisztelet.

Feladatunknak tekintjük megtanítani a megfelelő érzelmek kifejezésének elsajátítását, mint a szeretetet, féltés, félelem, bizalom. Érzelmeiket tudják önállóan elmondani, kifejezni. Gyakorolják a megfelelő önkifejezések formáit, és sajátítsák el az önérvényesítő törekvések helyes módjait.

Fejleszthetjük önfegyelmüket, kitartásukat, önállóságukat és fegyelmezettységüket a szerepjátékok, hagyományok, jeles napok feldolgozásával, ápolásával.

Azoknál a gyermekeknél, akik viselkedési nehézségekkel és zavarokkal küzdenek (agresszivitás, gátlás), különösen sok figyelmet és megértő óvodapedagógusi magatartást nyújtunk.

A befogadási időszakban az új gyermekek és a szülők első benyomása meghatározhatja az óvodához való viszonyukat. Ezért arra törekszünk, hogy megfelelő időn belül biztonságérzetet szerezzenek.

Az óvodai élet során a közös élmények, közös tevékenységek segítik a szocializációt.

-
- Nemzetközi energiatakarékosági világnap március 06
 - Március 15. megemlékezés március 15.
 - Sándor, József, Benedek március 18.-19.-21.
 - Költészet napja -április 11
 - Víz világnapja március 22.
 - Meseírás napja április 02.
 - Föld napja április 22.
 - György napi vigasságok április 24.
 - Csillagászat napja április 28.
 - Anyák napja május első vasárnapja
 - Madarak és fák napja május 10.
 - Gyermeknap május utolsó vasárnapja
 - Kihívás napja május 30.
 - Nagyok búcsúja június első péntek
 - Környezetvédelmi világnap június 05.

Az ünnepekkel kapcsolatos óvodapedagógusok feladatok

- Az ünnepek emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból, de előzményei illeszkedjenek a gyermekek természetes életmenetébe.
- Tevékeny várakozás előzze meg.
- A gyerekek is vegyenek részt az előkészületben (teremrendezés, ajándékkészítés, ünnepi ruha).
- Az ünnep hangulatát emelheti a felnőtt közösség „ajándéka” (bábozás, közös éneklés, színházi előadás).
- Az óvodapedagógusok és a dajka közösen tervezzék és szervezzék meg a feladatokat.

Az óvodapedagógus feladata az érzelmi nevelés területén

- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.
- A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése.
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése.
- Az érzelmek kifejezőképességének fejlesztése.
- Az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése.

- Az érzelmi zavarok tompítása, leépítése.
- Erkölcsi szokás-és szabályrendszer képességének fejlesztése.
- Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása, amiben lehetőség kínálkozik a gyermekek közötti, valamint a gyermekek és a felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételre.
- A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátszás, együttdolgozás képességének kialakítása.
- A felnőttekkel és a gyerekekkel kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása, gyakorlása.

Az érzelmi és erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

Apró ajándék készítése: (óvodába érkezéskor a gyermek születésnapjára, névnapjára, Mikulásra, karácsonyra, gyermeknapra).

Személyes tárgyak elhelyezésére „kincses kosárban”, vagy „kincses ládában”

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Ragaszkodjanak óvodájukhoz, társaikhoz, felnőttekhez és ez nyilvánuljon meg érzelmeikben, szavaikban, tetteikben.
- Érdeklődjenek társaik iránt.
- A tevékenységeket türelmesen végezzék, hallgassák figyelmesen óvónőiket, társaikat
- Konfliktusaikat igyekezzenek önállóan megoldani
- Váljék igényükké a helyes viselkedés szokásainak, szabályainak betartása
- Ismerjék és gyakorolják a közösségi szokásokat, szabályokat
- Alakuljon ki siker és kudarc-tűrő képességük, önfegyelmük
- Szívesen vegyenek részt az óvodai ünnepeken

4.2.2. Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Célunk: Óvodánk egyik fő célja az egyéni, differenciált nevelés megvalósítása. A hátrányos helyzetű gyermekeknek ugyanolyan esélyeket biztosítani, mint a többi gyermeknek. Feltárni a fejlődés lemaradásának hátterét, és az előforduló veszélyeket.

Feladatunk: A megfelelő kapcsolatteremtés kialakítása mind a gyermekekkel, mind az érintett szülőkkel. Az érdeklődés fenntartását a helyes motiválással érheti el sikeresen a pedagógus.

Ezért figyelembe kell vennie a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, valamint a sajátos nevelést igénylő gyermeknek eltérő fejlődési ütemét ahhoz, hogy az esetleges potenciális tanulási zavarokat kiszűrhesse és megelőzhesse.

Feladata továbbá a pedagógusnak a helyes, példaértékű verbális kapcsolat kialakítása. (Üdvözlés, elköszönés; érdeklődés kialakítása gyermek-gyermek, és gyermek-felnőtt közötti kapcsolatoknál). A pedagógus igyekszik fejleszteni a gyermekben érzelmei verbális kifejező képességét (csodálat, elismerés, öröm, szomorúság, bánat.) Mindezekkel a helyes kapcsolatteremtés fejlődését segíti elő.

Mindezt helyes és szakszerű fejlesztéssel, a családi helyzet rendszeres felmérésével és a gyermek pontos megfigyelésével érheti el a pedagógus.

A nehezen szocializálható lassabban fejlődő gyermekek (érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült) hátrányos helyzetű valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelés speciális ismereteket, sajátos törődést igényel. Szükség esetén megfelelő szakember közreműködése a nevelésben (pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus)

4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

4.3.1. Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat, amely végigkíséri az óvoda napi életét, a gyermekek megnyilatkozásait, az óvónő és a gyermek kapcsolatát. A napi tevékenység során a magyar nyelv folyamatosan jelen van.

Célunk: A gyermekek tisztán és pontosan ejtsék a hangokat, megfelelő nyelvi formákkal, gazdag szókinccsel, színesen és szívesen beszéljenek. A gyermekek beszédfejlettségénél (alakilag, tartalmilag, beszédtempóban) az egyéni fejlődés ütemének különbözőségeit figyelembe vesszük.

A kialakult beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedően, jól érthetően, határozottan, választékosan beszéljenek. Az anyanyelvük ismerete mellett fontos, hogy szeressék és megbecsüljék a magyar nyelvet.

Speciális célunk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknél megfelelő szakemberek véleményét kérjük ki, ha szükséges.

Feladatunk: A gyermeki kommunikáció különböző formáinak alakítása helyes mintaadással. Ezért törekszünk kihasználni a nap során adódó lehetőségeket, alkalmakat, az érdeklődés felkeltése segítségével. Odafigyelünk, hogy olyan kedves környezet vegye körbe a gyermekeket, amely nemcsak az esztétikai érzéküket fejleszti, hanem a gondolataik kifejezésére is ösztönzi őket.

A gyermek anyanyelvi szintjét korábbi történetek felelevenítésével, anyanyelvi játékokkal és az egyéni fejlesztés alkalmával javítjuk, tökéletesítjük. Ezért fontos szempontnak tarjuk, hogy óvónőink beszéde helyes, tiszta és példaértékű legyen.

Feladatunknak tartjuk a megfelelő beszédfigyelem kialakítását, amit egy-egy csoportos beszélgetés alkalmával a gyermekek saját maguk is fejleszthetnek türelmükkel, figyelmükkel, kitartásukkal.

A pedagógus feladata a gyermek kommunikációs képességeinek fejlesztése, ami szorosan kapcsolódik az anyanyelvi neveléshez. Ezt óvodánk az egyik legfontosabb területnek tartja a gyermek fejlődésében (beszédhallás, beszédértés, szóbeli reprodukció, beszédelfogás, tiszta beszéd, hangok tiszta ejtése, mondszerkesztés, értelmes, folyamatos, összefüggő beszéd).

A kommunikáció fejlesztéséhez szorosan hozzátartozik az illem szokásainak elsajátítása, ami magában foglalja a felnőttekhez intézett kérdéseket, a velük szembeni udvariassági szokásokat. (Kinek, mikor és hogyan köszönjön? A bemutatkozás, az egymással való beszélgetés szabályainak elsajátítása.)

A nap folyamán lehetőséget adunk a gyermekeknek, hogy tapasztalataikat, élményeiket elmondhassák, érzéseiket kifejezhessék. Különböző játékokkal fejlesztjük a metakommunikatív képességeiket is.

A pedagógus feladata felismerni a beszédhibákat, és szakemberhez irányítani azokat a gyermekeket, akiknek erre szükségük van.

A gyerekek beszédfejlődése minél kiegyensúlyozottabb legyen, a beszélgetés, bemutatás, magyarázat, gyakorlás, megfigyelés, megerősítés módszere mellett a játékba való integrált nevelést alkalmazzuk.

Eszközként képeket, műalkotásokat, rajzaikat, bábokat, jelmezeket, anyanyelvünket, mint az önkifejezés eszközét alkalmazzuk.

Az óvodapedagógus feladata az anyanyelvi nevelésben

- Az óvodapedagógus beszéde szép, példaértékű legyen, beszédében törekedjék a szemléletességre, képszerű kifejezések alkalmazására
- Kísérje figyelemmel a gyermekek beszédértési, beszédtechnikai szintjét
- Szükség esetén megfelelő szakember bevonását kérje.
- A beszéd alapját belső képalkotás folyamatának elősegítése változatos tevékenységekkel, tapasztalatszerzéssel, verbális megerősítéssel
- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megvalósítása
- Beszédöröm biztosítása: arra nevelni a gyermekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket
- Lehetőséget teremteni minden gyereknek a folyamatos beszéd gyakorlására
- Képessé tenni a gyermeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni
- A gyermek szókincsének folyamatos bővítése
- A beszédszínvonal emelése olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni
- Beszédértés és a beszédtechnika fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása
- A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Szókincsük váljon gazdaggá, fejlődjön kommunikációs képességük, összetett mondatokban, árnyaltan beszéljenek.
- Időbeliséget és téri irányokat tudjanak beszédben kifejezni.
- Életkoruknak megfelelően képesek legyenek élményeiket, gondolataikat minél színesebben kifejezni, társaikkal megosztani.
- Legyenek képesek átélt élményeiket felidézni, saját szavaikkal kifejezni.

4.3.2. Értelmi fejlesztés megvalósítása

Célunk: a gyermekek sokoldalú tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, bővítsék és rendszerezék ismereteiket, fedezzék fel az összefüggéseket, és ismereteiket tudják alkalmazni a gyakorlatban. Tehát ismeretek, jártasságok, készségek tudatos elsajátítása a gyermek tanulásában, egyéni fejlődési ütemének megfelelően. A tanulási tevékenység esetén azt szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyenek részt a folyamatban a gyerekek.

A legfontosabb **feladatunk** az élményhez juttatás, a sokféle tevékenység biztosítása, amelyek között a legátfogóbb a játék. A játék mellett sok lehetőséget adunk kísérletezésre, hogy maguk jussanak el az eredményhez, olykor akár kudarcon keresztül is. A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítjuk a változatos tevékenységeket. A tevékenységek közben a spontán szerzett tapasztalatokkal együtt nyújtanak a gyermeknek új ismereteket. Ezekben a tevékenységekben – egyéni sajátosságokat figyelembe véve - kapnak alkalmat a gyakorlásra.

Így fejlődik fokozatosan a gyermek kognitív képessége:

- Vizuális észlelése, alaklátása és formaállandósága (alak, forma, méret, szín, rész-egész viszony)
- Téri tájékozódása, térérzékelése (oldalosság, irányok, viszonyok)
- Feladatmegoldó képessége
- Verbális, vizuális memóriája és figyelmének tartóssága, terjedelme
- Gondolkodása, emlékezete
- Képzelete, kreativitása

A mozgásos játékok segítségével fejlődik a gyermek keresztcsatornája, ami a jobb és baloldaliság kialakításában játszik fontos szerepet. A gyermek életkorának megfelelően fejlesztjük a gondolkodását (következtetés, konkretizálás, összehasonlítás, különbség-azonosság) és a vizuális észlelések megfogalmazását.

Fontosnak tartjuk a megfelelő kapcsolatteremtés kialakítását a beszélő társsal a kommunikációs kedv fenntartását. Ehhez szükséges az igényes, helyes magyar beszéd. Anyanyelvünk tanulása a gyermek testi-lelki képességeit egyszerre működteti, fejleszti. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy a pedagógus állandó beszédkapcsolatban legyen csoportjával, így biztosítva számukra az egyenletes és harmonikus fejlődést.

Az óvodapedagógus feladata a tevékenységek megszervezésében

- Biztosítsa minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket (idő, hely, eszköz, ötlet).
- A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira, a gyermekek aktuális élményvilágára.
- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakulását
- Folyamatosan biztosítsa a gyermek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit
- Folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről, ennek ismeretében törekedjen a képességek fejlesztésére
- A kiemelkedő képességű és részképességek fejlődésében elmaradt gyermekekre egyénre szabott fejlesztési tervet készítsen, és ez alapján fejlessze a gyermeket
- Minden gyermek képességét önmagához – a saját lehetőségeihez – viszonyítva igyekezzon fejleszteni
- Értelmi képességek fejlesztése (érezkelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése
- Lehetőséget kínálni a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit
- A gyermekek egyéni érdeklődésnek megfelelő tevékenységek biztosítása
- A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése
- Olyan tapasztalatok szerzéséhez nyújtson segítséget a gyermeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Legyenek érdeklődők és nyitottak szűkebb és tágabb környezetük iránt.
- Alakuljon ki pontos és valóság-hű észlelésük, figyelemkoncentrációjuk, problémamegoldó képességük, elemi fogalmi gondolkodásuk
- Fejlődjön képzeletük, rövid és hosszú távú memóriájuk

5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodás gyermek tevékenységformái egymást átszöve érvényesülnek, és valamennyi együtt jelenik meg a nap folyamán. Különböző tevékenységek komplex módon, egymást kiegészítve jelennek meg. A nevelés és a tanulás tervezés során a tevékenységeket egységben kell átgondolni.

5.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

Életünk első öt évének eseményeit elfelejtjük, elveszítjük. Nem így a játék hasznát, hatását! A játék témái, tartalma is elvesznek az emlékezetben, de a nyomukban járó érzelmek, élmények, hangulatok „rejtett tudás” formájában megmaradnak egész életünkre. A játék, mint az óvodás gyermek alaptevékenysége olyan lehetőséget jelent az óvodapedagógus számára, amit tudatosan felhasználhat a gyermek fejlesztése érdekében.

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban.

Célunk: nyitott, motivált és érdeklődő gyermek, aki az iskolai életre alkalmassá válik. Olyan óvodai tevékenységkínálat biztosítása, amely a gyermeki kíváncsiságra, a gyermek élményeire, tapasztalataira, érdeklődésére építve nyújt lehetőséget a változatos tevékenykedéséhez. A közös felfedező helyzetek, az együttes tevékenységek, a sok-sok kérdés és felelet, az utánzások jó alkalmat teremtenek a spontán tanulásra, a gyermekek képességének fejlesztésére, tapasztalatainak bővítésére, rendszerezésére.

Feladatunk: Az óvónő teremtsen olyan élményszerű környezetet, amely ösztönzi a gyermek megismerési vágyát, kíváncsiságát, tevékenységi vágyát, természetes beszédkedvét (felszabadult csoportlétkört teremt, kedvet csinál a beszédhez, odafordulást, érdeklődést mutat a gyermek felé, mondanivalója iránt).

Az óvodapedagógus által kezdeményezett játék jó játéklehetőségét nyújt óvodásai számára, de az óvodapedagógus részéről tanulási cél fogalmazódik meg benne, tartalma tanulási tartalom.

A térbeépítés az óvodai életben gyakori: a tér - a tapasztalatok, az együtt végzett téralakító tevékenységek a közös sikerélményeket jelenthetik.

Az óvodapedagógus játéktámogató magatartása, viselkedése, modora, szellemi beállítottsága, viszonyulása a gyermekek játékához meghatározza a csoportban uralkodó játékkultúrát.

Gyakorló vagy funkciójáték: a sokszori ismétléssel, gyakorlással különböző funkciók fejlődnek (megfigyelőképesség, kitartás). A gyakorló játék lehet mozgásos, manipulációs és verbális.

Építő-, konstruáló játék: Az építés, konstruálás közben átéli az alkotás örömét, így fejlődik kreativitásuk, megfigyelik a rész-egész viszonyát, ami által fejlődik megfigyelő képességük és gondolkodásuk. Így gyarapodik fokozatosan szókincsük, a téri helyzetek, formák, színek, anyagok fogalmának megismerésével, megnevezésével.

Az építésre, konstruálásra mind a csoportban, mind az udvaron lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek (homokvár készítése kiegészítővel, gesztenye toboz, zászló használata...)

Szerepjáték: A szerepjáték közben a gyermek önértékelése, önfegyelme, feladattudata, döntésképesége fejlődik. Gyakorolják, rögzítik a közösségi élet szabályait, az általános és a helyi sajátosságokkal kibővítve. A szerepjáték különböző fajtái: a tényleges szerepjáték, az építő játékok, a konstrukciós (szerkesztő) játékok, és a mesedramatizálás, bábozás.

A szerepjátékban is sok lehetőség nyílik a beszéd fejlesztésére, hiszen játék közben a beszédben gátolt gyermekek is megnyílnak.

Szabályjáték: A szabályjátékok segítségével könnyebbé tudjuk tenni számukra a szabályokhoz való alkalmazkodást, a helyes magatartási formák elsajátítását, az egymáshoz és a csoporthoz való helyes viszony elsajátítását.

A szabályjátékok egyes fajtái elsősorban a gyermekek mozgását, mások főként az értelmi képességeiket fejlesztik.

Mozgásos szabályjátékok: - mozgásos játékok

- dalos népi játékok (fogócskák, bújócskák, körjátékok, szembekötődik, labdajátékok)

Értelemfejlesztő szabályjátékok: - társasjátékok, dominók, kártyajátékok, logikai játékok, nyelvi játékok, stb.

Barkácsolás: az óvodáskorban ez a munkatevékenység még játék. Ezt a tevékenységet az alkotás öröme kell, hogy áthassa. Segítségével fejlesztjük a gyermek kreativitását,

finommotorikai képességét, és ösztönözzük a harmonikus társas-kapcsolatok kialakítását, hiszen munka közben segíthetnek egymásnak, gyakorolhatják a társas együttlét, a viselkedés szabályait.

Bábozás, dramatizálás: Ezeknek segítségével törekszünk fejleszteni a gyermek alkalmazkodó képességét, beszédképességét, önismeretét, önértékelését.

Az arányos fejlődést az esztétikus élménynyújtással, óvodapedagógusi bábjátékkal, bábkészítő tevékenységgel, a gyermekek bábjátékával, helyes és kifejező metakommunikációval igyekszünk elérni. A siker eléréséhez szükséges a bábozás, dramatizálás elemeinek elsajátítása, a testséma fejlesztése, és a megfelelő szerepazonosulás kialakítása.

A szabad játék **biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:**

- Jól megkülönböztethető, állandó játéktereket biztosít az óvodapedagógus, a különböző játszási funkciókhoz, pl. kirakó-, konstruáló-, egyéb szerep-, vagy szituációs játékokhoz, alkotások kiállító polca stb.
- Minden játékfajtának (faépítők, babakonyhai játékok, kirakó, konstruáló, célbadobós, képeskönyvek nézegető helye, stb.) megvan az állandó tárolóhelye.
- A gyermekek által konstruált szép alkotások kiállítására van egy alkalmas polc. (pl. Egy napig gyönyörködünk a szép építményben, stb.)
- A játékidő alatt a rajz sarokban minden rajzos eszköz a gyermekek rendelkezésére áll.
- A „mesés-képes” hely mesekönyvekkel, képeskönyvekkel, bábokkal, drámajátékhoz alkalmas eszközökkel, egyszerű jelmezekkel van ellátva.
- A ritmus hangszereket, dallamjátszó hangszereket, és a körjátékokhoz szükséges kellékeket, a gyermekek a szabad játékban is elvehetik.
- Az óvodapedagógus az építő játékokhoz különböző méretű és anyagú elemeket biztosít, melyek közül nem használják a teljes kínálatot egyszerre, hanem időszakonként felváltva.
- Az óvónő a különböző életkorú gyermekek számára - életkori sajátosságainak megfelelő - minőségi játékeszközöket bocsát rendelkezésre.

Gyakorló játék eszközei:

- fakockák, különböző méretű mértani testek,
- különböző nagyságú dobozok,
- nagyméretű járművek (autó, vonat, busz) stb.,
- kosárban: anyagok, anyagfélésegek (bársony, szőrme, selyem stb.)
- nagylyukú, nagyméretű gyöngyök-, gombok-, fűzőszálak,

Konstruáló játék eszközei:

- Wesco dobozok,
- Duplo, Lego, fémépítők,
- faépítők, fahasábok,
- makett elemek – téri összerakó (pl.: vár)
- terepasztal,
- deszkalapok, hengerek, farostlemez tábla,
- szerelő láda: kalapács, harapófogó, csavarhúzó, csiszolópapír,
- szét- és összeszerelhető tárgyak.

Szimbolikus - szerepjáték eszközei:

- baba, nagyméretű maci, kisméretű plüssállatkák,
- babaruhák – aktuálisan, évszakokhoz kapcsolódóan,
- bölcső, mózeskosár (hordozó), babakocsi,
- kosarak, táskák, kötény, kalapok beöltözős ruhák, textíliák: terítő, kendő, hátizsák,
- bababútor, asztal, szék, babaágy,
- babaszobai edények: fazék, fedő, fakanál, tepsi, tányér, bögre, evőeszközök 1-2 tál, csésze,
- vasalódeszka, vasaló, szárító, csipesz,
- tükör, fodrász szekrény vagy polc, fodrász kellékek, vállkendő,
- orvosi ágy, orvosi táska és kellékei, esetleg orvosi kisszekrény,
- autók, kormánykerék,
- buszos sapka, táska, sisak, korona.

Szabályjáték eszközei:

- társasjátékok, dobókocka,
- kártyák,
- térbeli társasjátékok.

Az óvodapedagógus feladatai

- Megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni a saját nevelési céljai elérése érdekében
- Minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítani a gyermekeknek az elmélyült játéokra. A játéktevékenységhez szükséges feltételek, ötletek és eszközök biztosítása
- Nyugodt légkör biztosítása az elmélyült játék feltételeinek megteremtésében

- Napirenden belül elegendő idő és hely biztosítása a számára
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználása a játék fejlesztése érdekében
- Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátás a gyerekekkel

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyerekek képesek legyenek a társaikkal való együttműködésre (szerepek elosztása, egymás ötleteinek elfogadása)
- Tudják elfogadni a játékszabályokat, a játék által kínált egyéb kööttségeket
- A siker és a kudarc megfelelő elviselésére
- A játékhoz szükséges megfelelő játéktér önálló kialakítására
- Játékukban dominánsan jelentkezzen a szerepjáték
- Legyenek képesek egyéni ötletekkel a különböző anyagok, eszközök, játékok kombinált alkalmazására
- Váljanak igényessé alkotásaikkal szemben

5.2. Művészeti tevékenységek

Az óvodás korban elkezdődik a művészet ismerete, szeretete, esetleg valamilyen művészeti ág művelése. A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos szempontból, egyéni szűrőn keresztül. A művészeti nevelés feladata nem más, mint a gyermekek kreativitásának az alkotó gondolkodásának és a cselekvésének kialakítása

Nagyon fontos a művészeti nevelés szempontjából az, hogy esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmasító környezet vegye körül a gyermeket.

Az óvoda és a csoportszoba esztétikuma és harmóniája komoly hatást gyakorol a gyermekekre.

Az óvodapedagógus saját példájával, jó ízlésével, művészetek szeretetével sokat segíthet a művészeti nevelés alakításában, fejlesztésében. Fontos, hogy minél több alkalmat adjon az óvodás gyermeknek érzéseinek, gondolatainak, ötleteinek a játékban, az ének-zenében, a bábozásban, a rajzolásban kifejezésre jusson. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyerekek, minél biztosabban kezelik, annál több lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére.

A művészeti nevelés komplex jellegű, bele tartozik a vers-mese, bábozás, a dramatizálás, az ének-zene, énekes játék, a tánc, a játék, a rajzolás, mintázás, kézimunka, barkácsolás, festés, agyagozás illetve a környezet esztétikája.

Óvodapedagógus feladata a művészeti tevékenységek megszervezésben

- Úgy alakítsa ki a gyermekek bevonásával a csoportszobát, hogy ott a különböző tevékenységeket kereső gyermekek nyugodtan, kényelmesen dolgozhassanak
- Biztosítson minél több eszközt, időt, helyet a művészeti tevékenységek gyakorlásához, ezzel ötletet adva a gyermeki fantáziához
- Segítse elő a gyermekek önálló elképzeléseinek megvalósítását
- Adjon lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy minél több élményt átélve megvalósítsák elképzeléseiket

5.2.1. Verselés, mesélés

Célunk: Az igény kialakítása az irodalmi nyelvre, a mese és a vers megszerettetése, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül. Minden nap meséljünk, verseljünk valamilyen formában, reggel vagy délben, elalvás előtt vagy délután. Célunk, hogy a vers, mese gerincét a magyar népmesekincs megismerése jelentse, de a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek is helye legyen.

Feladatunk: elérni, hogy a gyermekek szívesen mondjanak mondókákat, verseket, meséket, és szeressék meg a hozzájuk tartozó játékokat és mozgásokat.

Örömmel hallgassanak mesét, és legyen igényük az újrhallgatásra. Tudjanak kiegészíteni szóban ismert meserészleteket, képesek legyenek saját vers-, és mesealkotásra, jegyezzék meg a mese legfontosabb eseményeit, szereplőit.

Vegyenek részt dramatikus játékokban, közös műsorkészítésekben, bábozzanak.

Feladatunknak tekintjük a beszédművelést nyelvtörőkkel, ritmusgyakorlatokkal, szójátékokkal, légző-gyakorlatokkal.

Feladatunknak tartjuk a megfelelő beszédfigyelem kialakítását, amit egy-egy csoportbeszélgetés alkalmával a gyermekek saját maguk is fejleszhetnek türelmükkel, figyelmükkel, kitartásukkal.

Módszerünk: hogy a gyerekek beszédfejlődése minél kiegyensúlyozottabb legyen, a beszélgetés, bemutatás, magyarázat, gyakorlás, megfigyelés, megerősítés módszerét alkalmazzuk.

Eszközeink: maga az anyanyelvünk az egyik legfontosabb eszközünk, melyet az önkifejezés eszközeként alkalmazunk. Ezt egészítjük ki képek, kártyák, festmények, bábok, dramatizálás

eszközei stb. felhasználásával. Törekszünk a minél színesebb, esztétikusabb, a gyermekek korának megfelelő eszközöket alkalmazni.

A mindennapi verselés, mesélés biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- A csoportszoba legmeghittebb területét alakítják ki, ahol lehet a gyermekek számára ülőhelyként a szőnyegre párnákat biztosítani. Nyitott, a gyermekek magasságához igazodó polcrendszer.
- A napi verselésnek, mesélésnek esztétikus helye legyen.
- A versek, dramatikus történetek megjelenítéséhez különböző kellékeket használhatnak (kendők, kötények, szoknyák, ruhák, állatos fejdíszek), bábok (újáb, kesztyűbáb, botbáb, fakanálbáb, zacskóbáb).
- A csoport életének jelentősebb eseményeiről, egy-egy mesejáték elbeszélés megjelenítéséről, egyéb tevékenységekről, fényképezőgéppel, vagy kamerával készítenek felvételt az óvónők.
- Könyvek, kellékek, bábok:
 - óvodáskor elején: 8-10 db leporelló (folyamatos csere biztosított), 3-4 db nagyalakú képeskönyv (növényekről, állatokról, az élet dolgairól), 3-4 db verses mesekönyvek, 3-4 db nagyalakú verses, mondókás könyv.
 - óvodáskor közepén: 10-12 db mesekönyv, természetkönyv, ismeretterjesztő képeskönyv (aktualizálás, folyamatos csere), jelmezek (különböző színű palást, korona, fátyol, hosszú szoknya, vállkendő, fejkendő, állatos fejdíszek), kiegészítők (botok, kosarak, zsák, tarisznya, nagyméretű textilek).
 - óvodáskor végén: 3-4 db verses könyv, 8-10 db képes könyv, népmesék, 2-3 db folytatásos elbeszélő mesekönyv, 10-12 db tudományos gyermekkönyv, 2-3 db szólások, közmondások, találós kérdések gyűjteménye, óvodás újságok, saját verses füzet és saját mesekönyvek. Jelmezes kosárban egy-egy mesedramatizáláshoz használható mesejelmez, kiegészítők, díszletek, textilek. Folyamatosan cserélt bábkészlet, egy-egy vers, mese eljátszására alkalmas bábok, hátterek kellékei (terménybábok, marionett bábok, árnyjátékhoz lepedő, lámpa, báb, bábparaván, makettek).

Óvodapedagógus feladatai

- A mindennapi mesélés, verselés, mondókázás biztosításkor ügyeljenek a gyermekekkel való szoros érzelmi kapcsolat, a meghitt légkör megteremtésére.
- Használjon ki minden lehetőséget, kínálkozó alkalmat a verselésre, mesélésre.
- Alapos felkészültség szükséges ahhoz, hogy a mese, vers történéseit alkotó módon előadjuk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A napi verselés, irodalmi hatására szívesen mondjanak verseket, dramatizáljanak el meséket, történeteket. Szívesen meghallgatnak új verseket, verses meséket, a mese szövegeit használva önállóan meséljenek.

- A gyermekek kis segítséggel, legyenek képesek az ismert mondókák, versek, mesék, szóbeli, bábos, dramatikus felidézésre.
- Tudjanak meséket, történeteket kitalálni, és azt megjeleníteni.
- Alkalmazzák a mese fordulatait, kifejezéseit.
- Váljék igényükké a mesehallgatás és a verselés.

A történetek, elbeszélések, mesék humoros mondanivalóját megértik. A mesékhez a versekhez fűződő pozitív érzelmi viszonyuk megerősödik, későbbiekben jelentőséggel bír olvasóvá nevelésükben.

5.2.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk: A mindennapi tevékenységben éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, a zenei képességek fejlesztése, a zenei ízlés formálása és az esztétikai fogékonyság alakítása.

A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, amely zenei anyanyelvüket megalapozza. Szívesen énekeljenek, mondókázzanak, játszanak énekes játékokat, a zenélés örömeit nyújtson számukra és másoknak is.

Feladatunk: Megismertetni a gyermekekkel minél több mondókát, gyermektáncot, énekes játékot, komponált gyermektáncot, népi mondókát és néptáncot, a saját korosztályuknak megfelelően. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra vagy táncjátékokra. Ezeket keresztül ritmusérzéküket, éneklési készségüket tudjuk fejleszteni. Törekszünk a zenei nyelvi képességeik fejlesztésére, illetve a hallás fejlesztésére, zenei képességfejlesztő játékokkal kiegészítve. Lényeges a hangsúlyos magyar beszéd erősítése.

A népdaloknak, a néptánc elemeinek és a népszokásoknak a megismerése és gyakorlása a hagyományok továbbélését segítik. Óvodánknek egyik sajátos feladata: Kodály Zoltán módszerei alapján a Forrai Katalin ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés.

A zenehallgatáskor értékes érzelmi hatású dalokat, altatókat énekeljenek az óvónők. Ezzel egyben neveljük is a gyermekeket egy esztétikus, érzelmileg gazdag zenei ízlés igényére.

A megfelelő zenei anyanyelv elsajátításával a gyermekek érzelmi világának gazdagítása mellett fejlesztjük a zenei kreativitásukat, fantáziájukat, ami ebben a korban spontán és örömteli a gyermek számára. A zenei alkotókedvet a hangszerek alkalmazásával, bemutatásával igyekszünk fokozni.

Éneklési készség fejlesztése:

- Óvodáskor elején: az óvónő segítségével egyszerre, csoportosan, körülbelül azonos hangmagasságban énekeljenek 3-4 hangterjedelemben. Szívesen játszanak ölbeli játékokat, ringatókat, mondókákat, utánzó mozdulatokkal kísérik. Az óvónő érzékelteti énekkel. A dalon keresztül a magas és a mély közötti különbségeket (oktáv távolságban) térben mozgással, játékosan mutatják. Különböző zörejangokat is felismernek. Egyszerű játékos utánzó mozgással (hajladozás, hintázás, lovaglás, altatás, egyszerű táncmozdulatok, billegés, térdrugózás) az egyenletes lüktetést érzik. Egyszerű ritmushangszereket használnak az egyenletes lüktetésre.
- Óvodáskor közepén: Óvónő indításával önállóan érthető szövegkiejtéssel 3-4 hangterjedelemben énekeljenek a gyerekek. Énekes játékaik: szerepválasztó-, párcserélő-, kifordulós-, leánykérő-, táncos játékok. 4-6 mondóka, 10-15 magyar népi gyermekjáték, 3-4 műdal. Egyszerű dalokon keresztül felismerik és térben mutatják a magas-mély dallamokat. Halk-hangos különbséget érzékelik éneklés, mondókázás, tapsolás során. Gyors-lassú tempót képesek érzékelni. Jól ismert, kedvelt dalokat dúdolásról, hangszerről felismerik. Egymás beszédhangjának és a természet kisebb hangszín különbségeit felismerik, egyenletes lüktetését járással, tapsolással, mozgással érzékelik. Szívesen találnak ki dallamfordulatokat, ritmikus visszhang játékokat.
- Óvodáskor végére: a gyermekek önállóan egyénileg és csoportosan kezdeményeznek énekes játékokat. 4-6 mondóka, 6-12 motívumban 16-20 magyar gyermekdal, 5-6 műdal. A gyerekek ismerik a magas-mély, a halk-hangos, gyors-lassú fogalompárokat, együttes játék során gyakorolják. Belső hallásuk, zenei emlékezetük fejlődik dallambujtatással. Dalokat ismernek fel dúdolásról, hangszeres játékról. Egyenletes

lücktetést és a dallamritmust eltapsolják. Szívesen alakítanak zenekart. A dallamokat és a mondókákat ritmusról felismerik.

Módszerünk, eszközünk:

Minden pedagógus a szaktudásának megfelelően adja át ismereteit a rábízott gyermekeknek, az általa megválasztott és a játékba integrált nevelés módszerét alkalmazva. Ehhez választja ki azokat az eszközöket, amelyek a gyermek esztétikai és zenei nevelésének megfelelnek. Az énekes játékhoz csak azokat az eszközöket használjuk, amelyekre a játékhoz feltétlenül szükség van (pl. kendő, gyűrű stb.) Ezek az eszközök szimbólumok melyek a játék szabályait erősítik.

A mindennapi éneklés, énekes játék, gyermektánc biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

Nyitott polcon, a gyermekek részére elérhető magasságban legyenek a hangszerek.

- A zene sarokban ütős és ritmus eszközök állnak a gyermekek rendelkezésére:
 - 3 dob,
 - 3 cintányér,
 - 2 triangulum.
 - a csoport létszámához igazodó ritmusbot,
 - 2 db különböző csörgő,
 - saját készítésű hang-és ritmuskeltő eszközök,
 - saját gyűjtésű termékek, kövek,
- Megtalálható a dallamjátszó hangszerek: furulya, xilofon, metallofon. Ezek az óvónéni segítségével, irányításával zenélnek a gyerekek.
- A zene sarokban található a dalos játékokhoz szükséges kellékek, mindig a hét témájához kapcsolódóan. Népi játékok kellékei: 1 bő szoknya, 1 vesszőkosár, 1-2 kalap, 2 kendő, 1 kötény, 1 bot, táncos zsebkendők,
- Audiovizuális eszközök a polcon: CD lejátszó, magnó CD-k, hangkazetták,
- Hangvilla, zenei szakkönyvek, zenei gyűjtemények.

Az óvodapedagógus feladatai

- Teremtsen minél több lehetőséget a gyermeknek a környezetük hangjainak megfigyelésére.
- A zenei fejlesztés területén a ritmusfejlesztésre, hallásfejlesztésre mozgásfejlesztésre adjon lehetőségeket.
- A szabad játék alatt adjon lehetőséget a zenére történő mozgásra is.
- Bátorítsa a gyermekeket a dallamok, ritmusok, dalszövegek kitalálására.
- A zenei nevelés szerves részét képezzék a hangszerek, amelyeket a gyermekek használjanak.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat
- Játsszanak szívesen zenei játékokat
- Gátlások nélkül önállóan is merjenek és tudjanak énekelni
- Ismerjék fel a dallammotívumokat, tudjanak dallamot, ritmust és mozgást rögtönözni
- Ismerjék fel a hangszerek hangját, szívesen játszanak óvodai hangszereken
- Alakuljon ki zenei érdeklődésük

5.2.3. Rajzolás, mintázás, kézimunka

Célunk: Az alkotás örömeinek megtapasztaltatása, a térbeli tájékozó képesség fejlesztése, a szín- és formavilág gazdagítása. Az érdeklődés felkeltése a vizuális tevékenység iránt. A vizuális jelek: pont, vonal, folt, színek, formák megismertetése.

A kézmozgások finomításával felkészíteni a gyermekeket az iskolára.

Feladatunk, hogy a gyermekek ismerjenek meg egyszerű munkafogásokat, különböző anyagokat (agyag, gyurma, papír, textil, fonal) és technikákat (mintázás, papírhajtogatás, varrás, szövés, nemezelés, festés, nyomat készítés).

Tudjanak megfigyelés után formázni, rajzolni, festeni, illetve alkossanak képet emlékezet alapján, és jelenítsenek meg néphagyományból merítkező, vagy magyar történelmi témákat.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a kifejezőképesség, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín

képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

A pedagógus feladata erősíteni és fejleszteni a gyermek vizuális látásmódját és érzelmi világát, valamint megismertetni a gyermeket az eszközök használatával, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző alapelemeivel és eljárásaival.

Csoportban a rajzolás, mintázás, kézimunka és a barkácsoláshoz szükséges eszközök meghatározott helyen elérhető a gyermekek számára.

Módszerünk, eszközünk: Esztétikus élménynyújtással, a környezet esztétikai alakításával, illetve műelemzésekkel, közös alkotásokkal, népi kismesterségek, népművészeti elemek, megismertetésével, ajándékok készítésével és még sok más, saját maga által megválasztott eszköz és módszer használatával érheti el az óvodapedagógus a célját.

Az óvodapedagógus a saját szaktudásának megfelelően alkalmazza és használja fel ezeket az eszközöket és módszereket, természetesen odafigyelve az esztétikus, igényes munkák kivitelezésére, és a természetes anyagok használatára.

A mindennapi rajzolás, festés, mintázás, kézimunka biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

A csoportszoba nyugodtabb részében rajzsarok áll a gyermekek rendelkezésére, ahol a gyermekek zavartalanul alkothatnak különböző rajzeszközökkel.

Nyitott polcrendszer az eszközök tárolására, rajzgyűjtő dossziék minden gyerek számára (jel, név nyomtatott betűvel). Polc, faliújság a gyermekek alkotásainak elhelyezésére.

- A rajzeszközök célszerű esztétikus tárolókban, technikánként elrendezetten áll a gyermekek rendelkezésére.
- A kézimunkához biztosítottak a különböző színű és minőségű papírféleségek (celofán, zsírpapír, alufólia, szalvéta, krepp papír, hullámpapír, csomagoló papír), ollók, ragasztók, fonalak stb.
- Különböző anyagmennyiség. Különböző színű és vastagságú fonalak, 2-3 db, körmöcske, 4-5 db szövőszék.
- Fonott kosárban évszakhoz kapcsolódó termésekkel, apró kavicsokkal, különböző méretű vastagságú ágak, magvak.
- Asztal épségét védő viaszosvászon. Bal kezes eszközök szükség szerint.

Tevékenységhez szükséges eszközök:

- Óvodáskor elején: gyurmázáshoz (folyamatos pótlással) só- liszt gyurma, agyag. Festéshez: 6 alapszínű tempera, festőszivacs, vastag ecset, korongecset, pemzli, lapos ecset. Rajzoláshoz: marokkréta, csomagoló papír, nagyméretű papírok. Fűzéshez: nagyméretű gombok, nagylyukú gyöngyök. Ragasztáshoz: ragasztó.
- Óvodáskor közepén: Gyurmázáshoz (folyamatos pótlással) só- liszt gyurma, agyag, natúr és színes gyurma. Festéshez: 6 alapszínű vízfesték, többszínű tempera, 10-es, 8-as ecsetek. Rajzoláshoz: 12 színű zsírkréta, vastag ceruza, A/3-as vagy A/4-es különböző színű rajzlapok, papírok, textíliák. Fűzéshez: különböző méretű gombok, gyöngyök. Ragasztáshoz: ragasztó. Barkácsoláshoz: hurkapálcika, fogvájó.
- Óvodáskor végén: Gyurmázáshoz (folyamatos pótlással) só- liszt gyurma, agyag, natúr és színes gyurma. Gipszöntéshez: öntöző formák. Festéshez: a színekészlet bővül (12 vagy 24 színű)- vízfesték, tempera, 6-os, 3-as ecsetek. Rajzoláshoz: színekészlet bővül zsírkréta, pasztellkréta, vékony ceruza 3 oldalú filctoll, grafit ceruza, A/3-as vagy A/4-es különböző színű rajzlapok, papírok, hajtogatós papírok textíliák.
- Fűzéshez: különböző méretű gombok, dekorgyöngyök. Ragasztáshoz: ragasztó, tapétaragasztó, speciális ragasztók. Barkácsoláshoz: hurkapálcika, fogvájó, bőrhulladék, lyukasztók, kivágó formák, különböző ollók. Üvegfestés kellékei. Tojásfestéshez: írórka, viasz.

Az óvodapedagógus feladatai

- Egyes technikákhoz kapcsolódó megoldások, munkafogások, eszközök megismerésére és gyakorlására minden gyermeknek lehetősége legyen.
- Az óvodapedagógus mindig építsen a gyermekek természetes érdeklődésére, tevékenységvágyára.
- A vizuális tevékenységre az egész nap folyamán teret, lehetőséget biztosítson.
- Az életkori sajátosságoknak, egyéni fejlettségekhez és képességekhez igazodva segítse a képi-plasztikai kifejezőképességet, a komponáló-, térbeli tájékozódó és rendező képességek alakulását.
- A gyermek valamennyi alkotását értéként kezelje.
- A tevékenységek irányítása során, az alkalmazott technikai eljárásokhoz kapcsolódó tudnivalókat változatos szóhasználat, érthető, az eljárásra jellemző kifejezésekkel mutassa be, gyarapítva a gyermekek szókincsét.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Örömmel és szívesen alkossanak
- Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat
- Biztonsággal, rendeltetésszerűen használják a vizuális tevékenységhez használatos eszközöket
- Legyenek képesek érzelmeiket, gondolataikat vizuálisan kifejezni
- Rajzaikban jelenjen meg az apróbb részletek, formák
- Alkalmazzák bátran a színeke
- Legyenek téralkotásban ötletesek és együttműködők
- Plasztikai munkái legyenek egyéniék, részletezők
- Csodálkozzanak rá a szépre, tudjanak gyönyörködni benne
- Élményeik megjelenítésére bátran alkalmazzák a képi kifejezés változatos eszközeit.

5.2.4. Mozgás

Célunk: Óvodai nevelésünk lényeges eleme a testi fejlesztés, az egészségfejlesztő testmozgás. Az egészséges életmódra nevelés, a természetes mozgások alakítása és fejlesztése. A fontos személyiség-tulajdonságok alakítása, fejlesztése (bátorság, kitartás, fegyelem, közösségi-érzés, alkalmazkodó képesség).

Testi képességek fejlesztése (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, testtartás) továbbá a növekedés és önbizalom elősegítése.

A légző-, keringési-, csont-, és izomrendszer teljesítőképességének növelése.

A mozgáskoordináció alakítása. A szem-, kéz-, láb koordinációjának fejlesztése.

A nagymozgások, a rugalmasság, az egyensúly párhuzamos fejlesztése.

Feladatunk, hogy a gyermekek elsajátítsák a természetes mozgások elemeit (járás, futás, kúszás, mászás), ismerjenek és gyakoroljanak gimnasztikai rendgyakorlatokat.

Törekszünk minden nap alkalmat teremteni a spontán mozgásra, mind a levegőn, mind pedig a csoportszobában. A mindennapi mozgásban figyelnie kell az óvónőnek a tartásjavító-, és a lábtorna beépítésére, valamint a mozgásigény kielégítésére. Az egészséges testi fejlesztés elképzelhetetlen a rendszeres, játékban gazdag, egyéni képességek figyelembe vételével a mindennapi mozgás nélkül.

A pedagógusnak feladata a nagy udvar lehetőségeit kihasználva minél több időt eltölteni a gyerekekkel a friss levegőn. A mozgás megszerettetését a változatos játékok beépítésével tudja leginkább elérni.

A mindennapi és a szervezett mozgás döntő mértékben természetes mozgások, gyakorlatok képzik (járások, futások, ugrások, függések, egyensúly gyakorlatok). Ezeket kiegészítik talajtorna elemek, valamint kézi szerrel végezhető gyakorlatok.

A szervezett mozgásnak, játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Az óvónő feladata a mindennapos frissítő mozgáshoz szükséges megfelelő terület biztosítása, a baleset megelőzése.

Mindennapos mozgás

Játékos mozgások beiktatásával naponta rendszeresen, a napirendbe beiktatott időpontban, lehetőség szerint a szabad levegőn szervezzük.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek önként és örömmel vegyenek részt ebben a tevékenységben.

Szervezett mozgás

Óvodánkban hetente tervezünk szervezett délelőtti mozgást. A tavaszi és őszi hónapokban udvarunkon, a téli időszakban óvodánk tornaszobájában. Figyelembe vesszük a csoport fejlettségi szintjét, a gyerekek egyéni adottságait, képességeit.

Gimnasztikai gyakorlatok végzése kéziszerrel, vagy anélkül.

Természetes mozgások: járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás különböző módokon, tornaszerek beiktatásával.

Mozgásos játékok: utánzó, szabály, csoport, és csapatverseny.

Rendszeres és alkalmoszerű kirándulások. Ezek a tevékenységek a világ felfedezésén túl biztosítják a gyermekek fizikai erőnlétének fejlesztését, állóképességét, edzettségét.

Családi sportnap

Évente egy alkalommal májusban szervezünk óvodánk udvarán közös programot a szülőkkel, ahol a gyermekeikkel együtt játékos, mozgásos feladatokból összeállított vetélkedőn vehetnek részt.

Fejlesztőprogram speciális céljaink megvalósításához:

- Óvodáskor elején: természetes nagymozgásokat (járás, futás, kúszás, mászás, bújás) végeztetünk a gyermekekkel, észlelésük mozgásaik közben spontán fejlődnek. Természetes módon ismertetjük őket testrészeikkel. Mindezt segítik: testrészek ismeretét célzó gyakorlatok, tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása, a test személyi zónájának alakítása.
- Óvodáskor közepén. nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése, különböző irányokban végzett mozgások, különböző formákat mozognak be, tanulják az oldaliséget.
- Óvodáskor végén: az észlelés fejlesztése a legcéltobb, alaklítás, formaállandóság fejlesztése, gyakorlással. Egyes gyakorlatok csukott szemmel végeztetése. A gyakorlatokat bemutatás által láttatjuk, hallatjuk, a pontos megnevezés után pedig elvégzik a látott és hallott feladatokat a gyermekek. Előtérbe kerülnek a szem- kéz koordinációt igénylő feladatok.

Nagymozgások fejlesztése**Járás**

- kis és nagy lépésekkel
- különböző irányokba fordulással
- változó szélességű sávok, vonalak között
- különböző tárgyak megkerülésével, átlépésével, tartásával

Futás

- különböző tempóban, majd közbeni tempóváltással
- különböző irányokban, majd közbeni irányváltatással
- változó szélességű sávok között
- különböző tárgyak megkerülésével, átugrással, átlépésével

Ugrás

- " távolugrás " (páros lábbal szökdelés) ugrás előre, hátra,
- " magasugrás "
- ugróiskola, kicsiknél a legegyszerűbb formában
- különböző alakzatú térbe beugrás- kiugrás/ kör, négyszög, stb. /
- szökdelés egy lábon, oldalirányba szökdelés
- mélyugrás

Csúszás - kúszás különböző tempóban

- különböző irányokba, majd irányváltatással
- különböző szélességű és formátumú helyeken és tárgyakon / mászóka, fa /

- különböző tárgyak megkerülésével, átmászásával

Egyensúly gyakorlatok

- Állás: lábujjon, sarkon.
- Egyensúlyozó járás: padon, földre helyezett szivacson, stb.
- Kúszás egyenes padon
- Body - Roll hengergyakorlatok, különböző sportok /roller, bicikli, stb./
- forgások, fordulatok, testhelyzet változtatások

Szem- kéz koordináció fejlesztése

- Babzsák célba dobása változó nagyságú körbe, változó távolságról, különböző tárgyak fölött /szék, stb. /
- Babzsák csúsztatás két vonal közé
- Babzsák dobás vízszintes és függőleges célra, változó távolságról
- Karikadobás változó irányokba
- Kugli játék
- Labdajátékok: dobás és elkapás nagyobb, majd kisebb labdákkal változó távolságról, labda célba ütögetése bottal

Szem - láb koordináció fejlesztése

- Ugrókötéllal: kötélen fölött átugrás, változó magassággal
- Karikába különböző lábakkal belépés, kilépés, beugrás, kiugrás
- Lábbal különböző formák rajzolása, alkalmi felületen, homokba, padlóra, stb.
- Ugróiskola, egyszerűbb és nehezebb formában
- Függeszkedés: átfogással tovahaladás

Finommotorika fejlesztés

- Gyurmázás / elsődlegesen az anyag tapintásos megtapasztalása, tetszés szerinti formák, alakzatok kialakítása /
- Építőjátékokkal építés / összerakás, kirakás, eleinte nagy, majd fokozatosan kisebb elemekkel /
- Papírhajtogatás- papírfűzés, mintaalakítás
- Puzzle- játékok összerakása, fokozatosan növekvő elemszámokkal
- Mintakirakás lyukastáblán, egyszerűbb formáktól a bonyolultabbig
- Vágás, domború vagy előrerajzolt mintákkal
- papír- ceruza feladatok: rajzolás, festés nagy felületre -ujjal, zsírkrétával, színes ceruzával.
- Kéziszergyakorlatok.

Testséma fejlesztés

A testrészek ismerete:

- önmaga felismerése és azonosítása tükörgyakorlatokkal
- tevékenységek a testrészek megismerését célozva:
 - testrészek megérintése és megnevezése a felnőtt által,
 - a gyermek megismétli saját testén az érintést és megnevezést,
 - utasításra a gyermek megérinti és megnevezi a testrészt,
 - a felnőtt megnevezi, és a gyermek megérinti a másik gyermek testrészét,
 - az előzőek megisméltése csukott szemmel.
 - Meghatározott testrészekre koncentráció.

A test személyi zónájának alakítása

- Az oldaliság tanítása.
- A test elülső és hátulsó részeinek megismertetése játékos mozgásos feladatokkal.
- A test függőleges zónájának megtanítása.
- Adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása.

Testfogalom

A testrészek tudatos ismerete, a test és testrészek funkcióinak tudatos ismerete.

Az egyes testrészek fejlesztésére alkalmazott mozgások: (fej, törzs, karok, ujjak, lábak, lábak és lábujjak).

Módszerünk, eszközeink: Ugyanúgy, mint a többi tevékenységnél, a pedagógusnak szem előtt kell tartania a játékba való integrált nevelést. Ezt kiegészítheti saját személyiségére és tudására jellemző módszerekkel. Az óvoda eszközeit figyelembe véve a pedagógus szabadsággal rendelkezik az eszközválasztásban.

Az óvodában a gyerekek többnyire a mozgás, a tevékenykedés által szereznek tapasztalatot a környezetükről.

Feladatunk a változatos eszközök és kézi szerek alkalmazásával fejleszteni a gyermekek ügyességét, kitartását, koncentráció-képességét, pontos, esztétikus mozgás kivitelezését, térben, időben való látását, izomzatát.

A mozgásfejlesztés a nagymozgásoktól a finommotorikus tevékenységekig az egész személyiség fejlődését segíti, alakítja a szociális képességeket, kedvezően befolyásolja az értelmi fejlődést.

A mozgás az egész életet átszövi a játékot, a környezeti nevelést, a művészeti nevelési területeket, a gondozási tevékenységeket.

A mindennapi egészségfejlesztő testmozgás biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- A mozgásos játékokhoz jól felszerelt tágas tornaszoba van.
- Nagymozgást fejlesztő eszközök.
- Minden gyermeknek saját torna felszerelése van.
- A különböző mozgásos képességek gyakorlásához az udvarra is biztosítunk eszközöket, tornakarika, labda, különböző mászó szerek.
- Zenés tornához és egyéb feladatokhoz különböző kézi szerek, pl. szalagok, babzsákok, kendők, karikák stb.
- Gimnasztikához: szalagok, kendők, labdák, botok, karikák.
- Mozgásfejlesztő eszközök: Wesco téglák, kötelek, Greiswald készlet, Bady-roll, trambulín, padok, zsámolyok, bordásfalak, szőnyegek, ugráló labdák, mászó létrák.
- Udvari mozgásfejlesztő eszközök: csúszda, mászóka kombinált eszközök.

Az óvodapedagógus feladatai

- Minden nap adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra
- Sokoldalú mozgástapasztalatokat szerezzenek a gyerekek az alapvető mozgásformák gyakorlására
- Folyamatosan fejlessze a gyermekek mozgását és egyensúlyérzékét
- Segítse elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának fejlődését
- Ügyeljen a balesetek megelőzésére

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szeretnek mozogni, teljesítő képességük növekszik, a mozgásos játékban kitartók
- Mozgásuk összerendezett, ismerik az irányokat, térben tájékozódnak

- Versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor pontosan betartják a szabályokat
- Tudnak ütemtartással járni, gyakorlatvégzésük összerendezet, esztétikus
- A futójátékban kitartóak, állóképességük koruknak megfelelő
- Gurulóátfordulást végeznek

5.2.5. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk: a gyermeknek segítség nyújtása ahhoz, hogy a világot megismerje, közvetlen megfigyeléssel és tapasztalatszerzéssel. A gyermekek érdeklődésének felkeltése a természeti jelenségek iránt élmények segítségével, ami elvezeti őket az élő és élettelen környezetük megismeréséhez, az összefüggések felfedezéséhez. Így bővíthetjük fokozatosan ismereteiket. Komplex tapasztalatszerzési lehetőség által fejlődik a környezettudatos gondolkodása.

Célunk, hogy ismerjék meg és gyakorolják a társadalmi együttélés viselkedési szokásait, óvják egészségüket.

Szeressék természeti és társadalmi környezetüket, tudjanak gyönyörködni a környezetük, a gazdagságában, harmonikus szépségében. Célunk a környezeti kultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítása.

Feladatunk: Olyan magatartásformák kialakítása, melyek a környezet óvására, ápolására, gondozására irányulnak. Megfigyelő séták, kirándulások segítségével megfigyeltetni a gyermekekkel a természetet, környezetük tulajdonságait, jelenségeit, szokásait, változásait. Lehetőséget kell biztosítani a pedagógusnak a séták alatt gyűjtött kövek, botok, levelek, gesztenyék stb., elhelyezésére a csoportban, amit folyamatos szemléléssel az évszaknak megfelelően a gyerekek segítségével változtat.

Az egész év munkája az évszakok váltakozására kell, hogy épüljön.

Arra törekszünk, hogy ismerjék meg lakóhelyük hagyományait is, hogy kialakuljon bennük a szülőföldükhöz való kötődés.

Fontos feladatunk a környezettudatos magatartásra nevelés, a környezet védelmére és óvására nevelés, különböző játéktevékenységeken keresztül.

A természet változásait tudatosan, tervszerűen tervezett séták alkalmával figyelik meg a gyerekek.

Ezt a folyamatos megfigyelést a konyhakertben található, közösen ültetett és gondozott növények segítségével még élménygazdagabbá és emlékezetesebbé igyekszünk tenni a gyermekek számára.

Természeti – társadalmi – matematikai – témák feldolgozása során a helyes arányok megtartására törekszünk, mely a tervezési szakaszban jelentőséggel bír.

- Óvodáskor elején: közvetlen környezetüket megismerik (én óvodám, én udvarom, én játszótársam, én játékaim, én csoportom, én családom, én és a testvérem). Évszakok. Állatok (házi állatok, rovarok, csigák, kisebb testű állatok). Növények, termések, gyümölcsök.
- Óvodáskor közepén: Óvoda tágabb környezetét megismerik, bejárják. Elemi közlekedési szabályok és közlekedési eszközök megismerése. Észreveszik, felfedezik az évszakok összefüggéseit (egyszerű kísérleteket végeznek, évszakokhoz kapcsoló kerti munkák). Testrészeit megnevezi (személyi zónával kapcsolatos ismereteik bővülnek, érzékszervek). Állatok (házi, vadon, vízben, levegőben élők). Növények (évszakokhoz kötődő zölkségek, gyümölcsök, termések). Családdal kapcsolatos ismeretek bővülnek (családtagjainak ismerete). Biztonsággal felismerik az alapszíneket.
- Óvodáskor végén: Meg tudja nevezni saját családja nevét, lakcímét, születési idejüket, helyét, családtagjainak munkahelyét, foglalkozását, óvodájuk, csoportjuk a csoportban dolgozó felnőttek nevét. Alkalmazzák a kulturált viselkedés, magatartási szokások elemeit (köszönés, kérés, stb.). Megnevezik érzékszerveiket, testrészeiket, ismerik funkcióit. Közlekedési eszközök jellege és használati módja (szárazföldi, légi, vízi). Közlekedési szabályokat gyakorolják. Évszakok, év, hónap, nap, napszakokat ismerik. Természeti elemek (föld, víz, levegő, fény összefüggéseiben való felfedezés, vizsgálódás. Állatok „lakhelye”, élőhelyük, testfelépítésük, utódaik, táplálkozási szokásaik. Állatok, növények védelme. A Föld, az ország, város, a kerület, ahol élünk, környezeti sajátosságai, nevezetességei, közintézményei, ünnepei. Ismerik a szolgáltatást végző intézményeket és azok alapfeladatait (posta, orvos, buszmegálló, stb.).

A folyamatos, környezet megismerésével kapcsolatos benti és terepen történő tevékenység biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- Az évszakok nyomon követésére, valamint az időjárás változások jelzésére minden csoport évszak-, és időjárásnaptárral rendelkezik.
- Gyűjteményes polc, melyre a kirándulásokon gyűjtött szép kavicsok, kagylók, egyéb színes levelek, termések helyezhetők. Tároló kosarak.
- A csoportnak kincseket gyűjtő zsákja, vagy gyűjtődénye lehet, az óvodapedagógus ötlete alapján.

- A csoportoknak az óvoda udvaron virágos-, vagy veteményes kiskertje van.
- Madáretetők, madáritatók, Bogárnéző eszközök, nagyítók.
- Ismeretterjesztő könyvek, gyűjtött képek (évszokról, növényekről, állatokról). Ország, város térkép, földgömb.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél szélesebb tapasztalat szerzését a természetben.
- Minél több élményt gyűjtsenek a gyermekek saját természeti és társadalmi környezetből.
- A természetben való folyamatos tevékenységhez megfelelő szerszámok, eszközök biztosítása.
- Lehetőleg a szabadban megfigyeléseken szervezze a komplex tapasztalatszerzést.
- A csoportban élősarkot, az udvaron konyha- és virágos kertet alakítson ki.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Ismerjék a családjaikra vonatkozó adatokat.
- Tudjanak különbséget tenni az évszakok között, ismerik a napszakok jelentését.
- Ismerjék a házi és a vad állatokat, az erdőben, mezőn, vízben, levegőben élő állatokat.
- Képesek felsorolni a testrészeiket, érzékszerveiket.
- Ismerik a közlekedési eszközöket és tudják őket rendezni (szárazföld, vízi, légi, teher- és személyszállító, stb.)
- Felismerik és megnevezik a környezetük színeit, azok világos és sötét árnyalatait.

5.2.6. Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése

Célunk: Felkelteni az érdeklődést a környezet formai, alaki, mennyiségi, téri és síkbeli viszonyai iránt. Ezzel fejleszteni akarjuk a gyermekek kognitív képességeit, logikai gondolkodását, koncentrációs képességét, elvont gondolkodását, formák tulajdonságainak megfigyelését, hasonlóságok, különbözőségek megnevezését, monotonia tűrését, stb.

Feladatunk: Megteremteni a megfelelő háttérrel a mélyreható, hatásos értelmi neveléshez. Ebben a korban különösen fontos a tudás játékba ágyazott átadása. Csak ezen keresztül

képesek megismerni a gyermekek környezetük formai, alaki mennyiségi, térbeli és síkbeli viszonyait. A különböző tevékenységekkel összekapcsolva könnyen elsajátíthatják a megfelelő téri tájékozódást, környezetükben, csoportszobájukban, otthonukban. Arra törekszünk, hogy a gyermekek ne csak térben, hanem síkban is jól tájékozódjanak, mert ez alap az iskolai tanulásban.

Ezért feladatunk a megfelelő hely, idő és módszer kiválasztása a minél pontosabb és mélyrehatóbb információ átadásához. Az óvodapedagógusnak biztosítania kell az önálló véleményalkotást, a döntésképeség fejlesztését kortárskapcsolatban és a környezet alakításában.

- Óvodáskor elején: Csoport játékaik lehetőséget adnak az alak, forma, mennyiségi tapasztalatok szerzésére (téri építések, rakogatások, gyűjtögetések, rendezgetések).
- Óvodáskor közepén: Térbeli viszonyok megtapasztalása (irányok). Logikus gondolkodásuk és problémamegoldó képességük fejlődik a halmazokkal végzett játékos tevékenység közben. Mennyiségek osztályozása, összemérése, becsléssel párosítása. Tulajdonság szerinti szétválogatásuk, elemek sorba rendezéssel. A tárgyak számosságának megállapítása.
- Óvodáskor végén: mennyiségek összehasonlítása (nagyság, forma, darabszám) szerint. Számosság szerinti sorba rendezés. Számképek felismerése. Felfedezik a szimmetriát. Jól tájékozódnak térben, síkban. Megkülönböztetik a jobb, a bal irányokat. Helyesen használják a névutókat. Az irányok és geometriai tapasztalataik térből, sík felé fordul. Ballról jobbra való tájékozódás előkészítése. Ok-okozati összefüggések felismerése.

Módszerünk, eszközeink: A megtapasztalás, megélés, átélés, megfigyelés, beszélgetés, magyarázás. Megfelelő módon a pedagógus szabadsága itt is érvényesülhet, az eszközök a természetből és a környezetünkből adódnak.

A folyamatos matematikai tapasztalat szerzéséhez, biztosításához kapcsolódó feltételrendszer:

- Mértani testek, sík - mértani lapok, fejlesztő játékok, logikai készlet, színes rudak, dominó, a csoportszoba játékeszközei.

Az óvodapedagógus feladatai

- Összehasonlításokat, méréseket végezzenek, kísérletezzenek
- Mennyiségi és formai tapasztalatokat szerezzenek
- Ismerjék fel a halmazok változásait
- Helyesen használják a matematikai fogalmakat

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Ismerjék fel a mennyiségi-, téri-, alaki és nagyságrendi viszonyait
- Érti a helyeket kifejező névutókat
- Szétválogatja a tárgyakat tulajdonságaik és rendeltetésük szerint

5.2.7. Munka jellegű tevékenységek

Célunk: A munka iránti tisztelet megalapozása, az eredmények megbecsülése. A munka erősíti a baráti, egymást segítő kapcsolatokat, összehangolja a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásait.

A munkavégzés közben alakulnak ki és finomodnak a munkához szükséges készségek, a gyermekek megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok használatát.

Feladatunk: Egyes munkafajták fokozatos bevezetése. Megtanítani a gyermekeket az elkezdett munka befejezésére. Az óvónő feladata megismertetni az eszközöket, azok ésszerű használatát, a munka helyes sorrendjét. A pedagógusnak szem előtt kell tartani a fokozatosságot, állandóságot és a folyamatosságot. Ennek megfelelően a csoport életében megkülönböztethetünk különböző munka fajtákat:

Önkiszolgálás: Idetartoznak a testápolással kapcsolatos teendők (érdemes mosdófelelőst választani, így a gyerekeket is bevonjuk a dajka néni és óvó néni feladatába), az öltözködés (nagyok ösztönzése, hogy a kisebbeket segítsék az öltözködésben, ha már ők elkészültek), és az étkezéssel kapcsolatos munkálatok (naposság, amit a dajka néni segít ellenőrizni az óvónőkkel való egyeztetés után).

A közösség érdekében végzett munka: Amit a gyermekek a dajka néni és az óvónő segítségével sajátítanak el az évek során. Mindig életkoruknak megfelelő munkafeladat adására kell törekednünk. Idetartozó munkatevékenységek a naposság, és a csoport életéhez

kapcsolódó feladatok. (Ezt az óvónők saját ötletességüknek megfelelően bővíthetik, finomíthatják, szem előtt tartva a játékba integrált nevelés sajátosságait.)

Alkalomszerű munkák, és egyéni megbízások: Idetartozik a környezet rendjének biztosítása, segítségnyújtás a felnőtteknek, egymásnak, kisebbeknek, és az egyéni megbízások teljesítése (csoportszoba díszítése, járvány idején játékok elpakolása, virágzuhanyoztatáskor virághordás, stb.).

Az óvoda udvarán végzett kerti munkák: ősszel avar seprés, gereblyezés; télen hólapátolás; tavasszal veteményezés, ültetés.

Az óvoda udvarán kialakított veteményeskert folyamatos munkalehetőség a gyermekek számára. A gyerekek megismerkednek egyes munkafolyamatokkal (pld. veteményezéskor: kapálás, ásás, ültetés, locsolás.)

Az évszakoknak megfelelő tevékenységek: A csoportszobában, az udvaron, az óvoda körüli munkatevékenységekbe való bekapcsolódás. Az óvónő törekszik minél élménydúsabb munkafeltételeket biztosítani a gyermekek számára.

A napi munkához kapcsolódó feltételrendszer

A gyerekek saját személyes felszerelése (törülköző, fogkefe, fogmosó pohár, fésű, ruhászsák). Csoportonként terítéshez: váltás asztalterítő, asztalonként szalvétatartó, asztaltörlő, zárt kancsó, poharak tálcán jellel ellátva, napos kötény.

Csoportonként takarításhoz: gyerekek méretéhez igazodó seprű, lapát, locsoló kanna.

Udvari munkához: gyermekméretű gereblye, kisásó, kapa, udvari seprű, lapát, hulladékgyűjtő kosár, vödör, locsoló.

Az óvodapedagógus feladatai

- Segítse a gyermekeket, hogy önkéntesen, önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgálást
- Biztosítsa a gyermek számára elérhető és megfelelő méretű munkaeszközöket

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Munkajellegű tevékenységek gyakorlása során alakuljon ki kitartásuk, önállóságuk
- Szerezzenek örömet önmaguknak, társaiknak
- Kötelességtudatuk, megkezdett tevékenység befejezésére való igény alakuljon ki

5.2.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célunk: A tapasztalatszerzés, a tevékenység örömeinek átélésével a tanulás, a tudás iránti vágy felkeltése

Fejlődjön a gyermekek megismerési képessége, alakuljon képszerű gondolkodásuk, és váljon tudatossá szóbeli kifejezésük

Feladatunk, hogy a tanulás hatására a gyermekek tapasztalatai rendeződjenek: érzékelésük, észlelésük, megfigyelésük pontosabb, figyelmük tartósabb, emlékezetük, fantáziájuk gazdagabb legyen.

A gyermekeket a kíváncsiság, az óvónőhöz fűződő kapcsolat, a problémahelyzet és az önállóság motiválja a feladat megoldására.

Tehetségigéretre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges (gyakori kérdezősködés, a környezet apró változásaira való felfigyelés, koncentrált figyelem, kiemelkedő emlékezet, képzelőerő, és eredetiség).

A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a biztonság és kölcsönösség, az elfogadás és az elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése. Ezért, ha a tanulás akadályba ütközik, vagy a tanulási folyamat megreked egy szinten, a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges. Az óvónő feladata biztosítani ezt, vagy csoporton belül, vagy pedig egy szakember bevonásával, a szülővel egyeztetve.

Módszerünk, eszközeink: a tanulás folyamatában a gyermekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciált feladatadással készítjük sokféle tevékenységre. A játékosság a tanulás egész folyamatában érvényesül. Ezért az óvodapedagógus gyakran egyénileg, vagy mikrocsoportban foglalkozik a gyermekekkel, ezzel is több lehetőséget biztosítva a folyamatos sokoldalú tapasztalatszerzésre a cselekvéses tanulásra.

Hagyományos módszerek, eljárások (bemutató, magyarázó, beszélgetés, megfigyelés, elmesélés, gyakorlás, dicséret, buzdítás, elismerés, ellenőrzés, értékelés, érdeklődés felkeltése, bábjátékok, tanmesék, szituációs játékok, elemzés, összegzés, ismétlés, előadás, segítségnyújtás, összehasonlítás, párosítás, különbségtétel, csoportosítás, halmazképzés, gyűjtögetés).

Korszerű módszerek, eljárások: vizsgálódás, tanakodás, kétely ébresztése, hitetlenkedés, elbeszélés, leírás, vita, provokálás, kíváncsiság, vitára, magyarázatra, véleménynyilvánításra készítés, a gondolkodás fejlesztésére irányuló, kérdés, figyelem felhívó, összehasonlítást eredményező, tisztázást kívánó, szintézisre, okokra, elemzésre, irányuló, provokatív, nyitott kérdések, átfogalmazó kérdés, visszakérdezés, segítő kérdés, bátorító megjegyzés, késleltetés, kivárás, próbálkozás, tévedések lehetőségének biztosítása, problémahelyzet teremtés, ráhangolódás, bevonás, dialógus, közvetítés, fejlesztő, támogató értékelés, folyamatterv készítése, serkentés, érvelés, reflexió, relaxációs technikák.

5.2.8.1. Tehetséggondozás

Célunk: Olyan támogató és szakszerű környezet megteremtése, amelyben a „tehetség-ígérettek” (a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek) minél korábbi életkorban felfedezhetők és komplex fejlesztő tehetségprogrammal kiemelkedő képességeik továbbfejlesztése biztosítottá válik.

A „tehetség ígérettek” gondozása egyre inkább a mindennapok részévé válik és magában hordozza a tehetség azonosításának állandó lehetőségét.

Alapelveink:

- A tehetség ígérettek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése.
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.
- Feltöltődés, pihenés, elvonulás lehetőségének biztosítása.

Feladatunk:

1. A „tehetségígérettek” erős oldalának fejlesztése, intézményünkben 2 szálon futó pedagógiai folyamat: **mindennapi** tehetséggondozás: a „tehetségígérettek” egész személyiségének komplex fejlesztésére irányuló óvodapedagógiai folyamat. A tehetséges gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket.

Az óvodapedagógus az óvodába lépés pillanatától kezdve folyamatosan megfigyeli és figyelemmel kíséri a gyermek tehetségre utaló általános és speciális személyiségjegyeinek jellemzőit. Megfigyelésünket a Dr. habil. Gyarmathy Éva által kidolgozott „6 szempont” alapján végezzük.

Az óvodapedagógus a differenciálás eszközszerével segíti a tehetség fejlesztését.

Gazdagító műhelyfoglalkozások: a „tehetségigérettek” speciális érdeklődésére épít, a gazdagító műhelyfoglalkozások típusa decentrumokba sorolható.

Azokat a speciális irányú többleteket kapják meg itt a „tehetségigérettek”, amelyre képességeik és érdeklődésük miatt vágnak. Olyan közösségbe kerülnek,- ahol a hozzájuk hasonló gyerekek között- a gyermekközösség erősebb és motiváló hatású többlettudással, többlettapasztalatokkal rendelkezik.

2. A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területeinek erősítése.

Olyan hiányosságok, amelyek megnehezítik, vagy teljes mértékben megakadályozzák a tehetség fejlődését, ezek diagnosztizálását követően szükséges a megfelelő szakemberrel a hiány pótlása, fejlesztése.

3. Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése. A „tehetségigérettek” inspirálását jól segítheti más, nem annyira „kiváló”, ugyanakkor jó szociális együttműködési készséggel rendelkező gyerekek közössége.

Pedagógusok szakértelme, szakmai többlettudása egymást jól kiegészítve a „tehetségigérettek” gondozásának, szolgálatában áll.

4. Feltöltődés, pihenés, „elvonulás” lehetőségének biztosítása. Az óvodában az egész nap folyamán folyamatosan biztosított „pihe – puha” sarok vagy relaxációs sarok, amely segíti az egyedüllétre, a feltöltődésre vágyó „tehetségigérettek” pihenését.

5.2.8.2. Differenciálás

Célunk: Óvodásaink bejárassák saját, belső tanulási útjaikat - öndifferenciálás az egyéni fejlődés szolgálatában.

A gyermeki személyiségfejlődés érzékenységi szakaszaihoz igazodó, a választás szabadságát biztosító egyéni fejlesztési eljárások beépítése a nevelési folyamatba.

Feladatunk:

1. Tudatos tervezés:

A gyermeki fejlődés folyamatos nyomon követésének eredményére alapozóan kell megtervezni: minden óvodai tevékenységben a hármas differenciálási szintet:

- lassabban haladó

- jól haladó
- gyorsabban haladó

2. Differenciált eszközök:

Az egyes tevékenységformákhoz többféle mozgás- és alkalmazásformát biztosító eszköz- és alanyagrendszer egyidejű elérhetőségének folyamatos biztosítása a gyermekek számára.

3. Pedagógiai attitűd és „tudás”:

A gyermeki személyiség sokfélesége, a személyiségstruktúra eltérő fejlettsége a kisgyermekkorai személyiségfejlődés folyamán természetes módon, eltérő ütemben alakul.

Óvodai nevelési eljárásaink hatékonyságának alapja, ha „kiszolgáljuk” ezt a sajátos fejlődési ütemet: „Ismerjük” a gyermekek adottságait, fejlettségük mutatóit, személyiségük jellemzőit, érdeklődési körüket, ismereteik körét.

Igazodunk a gyermeki személyiség sokféleségéhez, valamint mindig egyedi és eltérő a nevelésünk, módszereink és az elvárásaink rendszere.

Pedagógiai érzékenységgel fordulunk a gyermekek különbözősége felé.

Differenciálás lehetőségei:

Az óvodai élet időkereteivel (folyamatos napirend, párhuzamos tevékenységek, rugalmas heti rend).

- Célokban (egyénileg várható eredmények).
- A célok által meghatározott feladatokban.
- Módszerekkel (a feladatokhoz vezető út).
- Eszközökkel (azok milyensége, mennyisége, használati módja).
- Elsajátítás ideje (kit meddig „tartok ott” a játékos folyamatban).
- Elsajátítás tempója (az egyén számára elegendő idő az egyéni ütemhez).
- Egyéni bánásmóddal.
- Munkaforma (egyéni, csoportos, páros, mikrocsoportos).
- Pozitív visszajelzések (egyéni szabott fejlesztő értékű, támogató jelleggel).
- Képességek fejlesztésében.
- Tartalom feldolgozásában (egy – egy tevékenység, más – más tartalommal).
- Tevékenységek megszervezésében.
- Technikai megoldások (különböző technikák jelenléte a tevékenységben)

Tanulási tartalom megjelenítésének lehetőségei:

- Komplex tevékenység:
 - Egyes tevékenységek tartalmilag kapcsolódnak.
 - Egyik tevékenység beleágyazódik a másikba.
 - Többféle tevékenység egymás után jelenik meg. Témához az óvodai tevékenységek egymás után kapcsolódnak.
- Integrált tevékenység:
 - szabad képzelettársítási folyamat, amely vezérfonala a tanulási folyamatnak, a gyermek aktivitását olyan módon segíti, amely az ismeret több szempontú feldolgozását eredményezi.
- Projekt:
 - Problémaközpontú, amely élményhátteret feltételez, kapcsolódás élményekhez társadalmi témához.
 - A gyermeki aktivitást tervező, szervező, alkotó munkafolyamatai adják meg a projekt dinamikáját.
 - A gyermekek sajátos munkamenetükben maguk kutatnak, próbálkoznak, valós (használati) produktumot hoznak létre a probléma megoldására.

6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Célunk, hogy megfelelő iskolaérettségi szintet érjenek el gyermekeink, amit az előző tevékenységi formák megfelelő és szakszerű továbbadásával valósíthatunk meg.

Az óvodáskor végére elérendő fejlettség:

A testi fejlettség szintje: Az életkorának megfelelő alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség kialakulása.

A lelki képességek szintje: A gyermek lelkiileg kiegyensúlyozott legyen, ismerje a viselkedés általános szabályait. Rendelkezzen a tanuláshoz szükséges képességekkel - szándékos bevézés, figyelem -, megfelelő kommunikációval, elemi ismeretekkel önmagáról és a környezetéről.

Szociális képességek szintje: A gyermek szociális érettsége a környezete és társai felé irányuló elfogadásban, a velük való együttműködési- és kapcsolatteremtési képességében jelenik meg. Elsajátítja az alkalmazkodó képességet, a feladattudat kialakulóban van nála, és kezdenek kibontakozni az ismeretszerzési tevékenységekhez szükséges tulajdonságok.

Az óvodából az iskolába való átmenetet segíti az óvodai nevelés:

- a képességek, készségek megalapozásával, fejlesztésével
- a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, kitartás, figyelem, fegyelem önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés kialakításával
- a tudás iránti vágy felkeltésével, szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával

7. Gyermek és ifjúságvédelem

Célja: Feltárni azokat az okokat, melyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Az óvodás gyermekek családi helyzetének évenkénti felmérését a gyermekvédelmi felelős végzi, aminek a szempontjai: Az óvodások száma összesen.

Ebből hány gyermek veszélyeztetett

Hátrányos helyzetű gyermekek száma

Három vagy többgyermekes családban élők száma az óvodában

A gyermek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekek védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekvédelmi program alapja a megelőzés. Az óvónők rendszeres kapcsolatot tartanak az óvoda orvosával, a szülőkkel, a gyermekvédelmi felelőssel és szükség esetén a szakellátással.

8. Az intézményi fejlesztéseket, az innovációkat követő feladataink

Cél: Az innovációs folyamataink a Fenntartó intézményei szintjén a pedagógiai fejlesztések, „jó gyakorlatok” újszerű tartalmi kidolgozását eredményezzék a szakmai közös értékünkhöz kapcsolódóan.

Eredményes fejlesztések épüljenek be a Helyi Pedagógiai Programba, így azt folyamatosan frissítik, kondicionálják, szakmailag, metodikailag megújítják.

Pedagógia fejlesztés irányvonala a meglévő pedagógiai értékekkel logikai kapcsolatban álljon, kidolgozatlan területet felvállaló vagy megváltozott körülményekben alkalmazható szakmai terület fejlesztését szolgálja.

Alapelvek: Intézményünkben fontosnak tartjuk a pedagógiai innováció intézményi szintű rendszerű kiépítését, folyamatszintű működését.

Azt gondoljuk, hogy az intézményi fejlesztés folyamatainak hatékony, teljes körű megvalósításához két nevelési év szükséges.

Első évben: kidolgozza a pedagógiai fejlesztési terület elméleti, módszertani megalapozását, a bevezetés ellenőrzési -, értékelési rendszerét.

Második évben: a kidolgozott szakmai program bevezetése a kipróbáló csoportban, eredményesség vizsgálat.

Céljuk és eljárásrendjük alapján megkülönböztetjük a módszertani próbálkozásokat, a pedagógiai kutatást, és a szakmai fejlesztésre irányuló innovációkat.

1. Módszertani próbálkozások

Célja: Az önképzés, továbbképzés keretében megismert módszertani eljárások gyakorlati kipróbálása. Az egyéni módszertani kultúra bővítése, pedagógiai tudatosság erősítése.

Folyamata: A fenntartó óvodái szintjén egyéni módszertani próbálkozásoknak teret adunk, szem előtt tartva az egyes intézmények szakmai értékeihez való illeszkedést.

Kollégáink az egyéni módszertani elképzeléseikről tájékoztatják a fenntartó óvodáinak vezetőjét, aki kidolgozza annak folyamatát. Gyakorlati hospitálást követően tapasztalatait, eredményeit megosztja a nevelőtestülettel. A gyakorlatban kipróbált, a nevelőtestület által elfogadott módszertani elemek színesíthetik, gazdagíthatják a nevelőmunkát.

2. Pedagógiai innováció:

Célja: A nevelő munka teljes körű megújítása (módszertan, eszközök, pedagógiai (eljárásrend)).

Folyamat: Szakmai fejlesztést, kipróbálást kezdeményezhet valamennyi óvodapedagógus kolléga, szakmai team, munkaközösség, az óvoda vezetése, az intézményvezetés.

Az intézményvezető az intézményében felmerülő fejlesztésekre irányuló szándékát a nevelési év előkészítéséhez kapcsolódóan (augusztus 20-ig) a fenntartó felé jelzi.

A pedagógiai fejlesztést az adott nevelési év munkatervében rögzítve a nevelőtestület fogadja el, arra szakmailag közösen készül fel.

Javasolt munkaforma az innováció kidolgozásához belső szakmai team vagy műhelymunka formájában a Munkatervben rögzítve. A kipróbálás tapasztalatait a szakmai team összegzi, a nevelőtestületet arról tájékoztatja, szakmai ajánlását megteszi.

Nevelőtestület dönti el, hogy eredményesnek tartja-e a fejlesztést, azt követően dönt a Helyi Pedagógiai Programba való beemeléséről.

9. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

Alapelv: Az óvodai élet során a megismerés, a gyermek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése az óvodába lépés pillanatában kezdődik és folyamatos. Egyénileg és folyamatosan nyomon követjük óvodásaink fejlődését, hogy számukra a leoptimálisabb fejlesztő hatásokat biztosítsuk.

Minden gyermek „más”, saját kompetenciákkal rendelkezik, a gyermek fejlődését elsősorban saját magához kell mérni. A megfigyelés, mérési eljárás az adott pillanatot értékeli, egy adott állapotot rögzíti. A gyermek folyamatosan fejlődik, változik, az érés (lélektani folyamat) folyamatosan megy végbe.

Cél:

A hatékony nevelés, melynek alapfeltétele óvodásaink egyéni, értelmi sajátosságainak megismerése.

A megismerésben első lépcső az óvodába lépést megelőzően a szülő, akivel anamnézist veszünk fel, a gyermek adott állapotára, fejlődésére vonatkozó információt gyűjtünk.

Az óvodai nevelés tartalma lefedi az óvodás gyermek személyiségének komplex fejlesztését, az egyénre szabott módszerekkel, eszközökkel.

Feladat:

1. Intézményi szinten kialakított rend szerint (*megfigyelés, mérés*) az óvodapedagógus ismerje meg a gyermekek fejlettségét. Minél több ismeretet igyekezzen szerezni a gyermekről természetes közegében, természetes tevékenységében való részvétele során.

2. A gyermekek fejlettségére vonatkozó megfigyeléseit, méréseit az óvodapedagógus az intézményi szinten kialakított egységes dokumentációban (táblázatok, DIFER füzet) rögzíti, a megfigyelések értékelését területenként.

3. A megfigyelés, mérés eredményeire építve az óvodapedagógus elkészíti éves szinten a pedagógiai tervezőmunkáját, és minden esetben a lassabban haladó és a gyorsabban haladó gyermekek egyéni gondozásához az egyéni fejlesztési terveket.

4. A fejlesztési terv konkrét megfigyelési és/vagy mérési eredményen alapulón jelöli meg a konkrét fejlesztési célt (objektív, a gyermek fejlettségét mutató a tevékenység megfogalmazása).

A gyermek kedvelt tevékenységére, érdeklődésére alapozva tervezi meg a fejlesztés lépéseit az óvónő, amely egymásra épülő, 4-6 tevékenységi és/vagy gyakorlatsorból áll. Tervezi az egyéni fejlesztés lezárásának időpontját, és a fejlesztési alkalmak megvalósulását rögzíti.

A fejlesztés során változatosan alkalmazza a hagyományos és korszerű módszereket.

A fejlesztéshez szükséges eszközök sokszínűek (játék -, saját készítésű-, fejlesztő eszközök).

5. Az egyéni fejlesztési tervek tervezett időpontjának megvalósulását követően megfigyelést, kontrollmérést végez az adott területen, ezzel igazolja annak eredményességét - további pedagógiai fejlesztési feladatait szakmai felelősséggel vállalja. Az egyéni gondozás tényleges lezárásának időpontját a tervdokumentáció lezárásaként rögzíti.

6. Közös témafeldolgozásokban az adott képességterületeken differenciált nevelési gyakorlat szintjeiben is megvalósulhatnak az egyéni fejlesztési feladatok.

7. Az óvónő a gyermek kedvelt játékát, játéktevékenységeit az óvodai életben való részvételét, fejlődését folyamatosan nyomon követő megfigyelési, mérési eredményeit, az ahhoz kapcsolódó szakmai intézkedéseit a gyermek saját személyiségi naplójában dokumentálja.

8. A gyermek fejlődését nyomon követő személyiségi napló alapján a szülőt az óvodai élet folyamán rendszeresen tájékoztatja. Az iskolába lépést megelőzően ezt részére átadja.

9. Az óvodapedagógus az egyéni fejlesztési folyamathoz kapcsolódóan a szakpedagógus kollégáktól az általuk nem ellátott gyermekek esetében is szakmai konzultációt, esetmegbeszélést kérhet.

10. Az óvodapedagógus a csoportjában többségi gyermekekkel együtt nevelt SNI gyermek fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít. A fejlesztés tevékenységét a szakértői véleményre alapozva és a fejlesztésben közreműködő speciálisan képzett pedagógus munkájával összehangoltan tervezi, és a fejlesztés eredményét rögzíti.

10. Feladataink a működéssel kapcsolatosan

A Mesevilág Magánóvoda a jogszerű, törvényes működés hátterét az alábbiakban meghatározottak szerint igyekszik biztosítani.

- Szakmai irányítás fenntartói szinten:

A pedagógiai igazgatás célja, hogy az intézmény pedagógiai gyakorlatában az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott elvek érvényesüljenek és megjelenjenek.

Az óvoda pedagógiai tevékenységének kereteit és tartalmát az intézményi Pedagógiai Program tartalmazza. E két szakmai dokumentum határozza meg feladatainkat az Édenkert Óvodában.

- Intézmény szintjén:

Az óvó-védő, szociális- és személyiségfejlesztő alapfunkció tartalmi, elvi összehangolása.

Az éves munkatervben kiemelt feladatok és a tanév együttes előkészítése, módszertani kultúra fejlesztése, újszerű pedagógiai innovációk támogatása, az intézmény értékelési feladatok segítése, eredmények visszacsatolása.

Minőségfejlesztési munka támogatása, működtetése, különös tekintettel a legfontosabb, partneri kapcsolatok működésének tartalmi vonatkozásaira (gyermek, szülő, dolgozó), az óvoda – család partneri együttműködése, óvoda – iskola partneri együttműködése.

Szakmai információáramlás segítése, szakmai kapcsolatrendszer építése, tapasztalatcsere lehetőségének, jó gyakorlatok átadásának, egymástól való tanulásának biztosítása. Továbbképzési igények ütemezése az intézményi nevelési programja alapján.

A napi pedagógiai munkát segítő dokumentációs rendszer a pedagógiai programmal koherens legyen, átdolgozását, használhatóságát figyelemmel kíséri, a kapcsolódó dokumentációs rendszer kialakítását segíti.

A gyermekek fejlődésének nyomon követését a pedagógiai programban rögzített módon végezzük.

A pedagógiai értékelő rendszer folyamatos működését biztosítja, az eredményekre alapozva a szükséges intézkedéseket munkatervben rögzíti, gyakorlati megvalósulásukat segít.

11. Dokumentálással kapcsolatos feladatok

A tudatos pedagógiai munka tükörképét dokumentációnk adja.

Alapelveink: Használhatóság! Dolgozzunk belőle!

Mutassa a pedagógiai előzményeket, a tervezett folyamatot és azt, amit sikerült megvalósítanunk.

Mindig a legegyszerűbb formát válasszuk. Rövid idő alatt kitölthető legyen (hosszú szövegezés helyett lényegre törő forma). Óvodai szinten a közösen kialakított, egységes szerkezetre törekedjünk. Intézményi dokumentációk koherenciáját vegyük figyelembe.

Kötelezően vezetett szakmai, tanügy igazgatási dokumentációk a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján:

Az óvoda által használt nyomtatványok 88. §-93. §)

A felvételi előjegyzési naplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM azonosítóját, címét, nevelési évet, a napló megnyitásának és lezárásának időpontját, az óvodavezető aláírását, az óvoda körbélyegzőjének lenyomatát. A napló nevelési év végén történő lezárásakor fel kell tüntetni a felvételre jelentkező és a fellebbezés eredményeként felvett gyermekek számát.

Felvételi és mulasztási napló – az óvodába felvett gyerekek nyilvántartására és mulasztásaik vezetésére szolgál. A napló borítóján fel kell tüntetni: - óvoda nevét, címét, OM azonosítóját, nevelési évet, csoport nevét. Megnyitás időpontját, lezárás időpontját.

A felvételi és mulasztási naplóban a gyerekek naplóbeli sorszámát, oktatási azonosító számát, nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát (nem magyar állampolgár esetén a tartózkodás jogcímét, tartózkodást megalapozó okirat számát), lakhelyét, tartózkodási helyének címét, anyja születéskori nevét, apja vagy törvényes képviselő nevét.

A felvétel időpontját, szülő napközbeni telefonszámát, igazolt vagy az igazolatlan hiányzások havi és éves összesítést.

A megjegyzés rovatba fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság nevét, címét, szakvélemény számát, a kötelező felülvizsgálat időpontját.

A gyereket akkor lehet a felvételi és mulasztási naplóból törölni, ha az óvodai elhelyezése megszűnik.

Az **óvodai törzskönyv** tartalmazza: az óvoda nevét, címét, OM azonosítóját. Nevelési évenként az óvoda általános adatait, a gyerekek október 01-i és a május 31-i létszámát, az

óvoda működésére vonatkozó adatokat (gyermekcsoportok számát, óvodapedagógusok számát, óvoda nyitva tartását, óvoda épületére, helyiségeire és felújítására vonatkozó adatokat, könyvtári állomány növekedését).

Óvodai szakvélemény – az óvodának a gyermekek iskolaérettségére vonatkozó állásfoglalására szolgáló hárompéldányos nyomtatvány. A gyerek nevét, születési helyét és idejét, lakhelyének, tartózkodási helyének címét. Az állásfoglalást arra vonatkozóan, hogy a gyermek mehet-e iskolába. A szakvélemény kiállításának helyét, idejét, óvodavezető aláírását. A szülőknek a szakvélemény megismerését igazoló aláírását.

Az Óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban

Óvodai csoportnapló: Az óvodai nevelés a pedagógiai munka legfontosabb dokumentációja. Tükröznie kell az óvodai nevelési programját.

A csoportnapló tartalmi kialakítása intézményi szinten a rendelet előírása szerint:

Az óvodai csoportnaplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, az óvodavezető aláírását, papíralapú dokumentum esetén az óvodai körbélyegzők lenyomatát, a pedagógiai program nevét.

Az óvodai csoportnapló tartalmazza:

- Tartalomjegyzék
- Számozott oldalak
- A napló megnyitva, óvodavezető aláírásával, bélyegzővel, dátummal, a korcsoport feltüntetés.
- A gyermekek nevét és óvodai jelét, a fiúk és lányok számának összesített adatait,
- ezen belül megadva a három év alatti, a három–négyéves, a négy–ötéves, az öt–hatéves a hat–hétéves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak, (adatgyűjtő lap).
- A nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét, oktatási azonosítóját.
- A napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket.
- Heti rendet napi bontásban.
- Családdal való kapcsolattartási formák tartalmát, (nyílt nap, szülői értekezlet, fogadó óra jelenléti lapját, elvégzett családlátogatások idejét).

- Veszélyforrások, intézkedési terv, baleset megelőzés szabályai, gyermekvédelemmel kapcsolatos bejegyzések.
- A nevelési feladatokat (szocializációs tervet), az éves nevelő munka értékelését, nyári tevékenységi tervet.
- A szervezési feladatokat, a tervezett programokat és azok időpontjait.
- A gyermekek képességfejlődését elősegítő tartalmakat (éves tevékenységi tervet) a következő bontásban: verselés, mesélés, ének, zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, mozgás, a külső világ tevékeny megismerése, az értékeléseket.
- A hivatalos látogatásokat, a vezető ellenőrző látogatásait, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását.

A csoportnapló 1. sz. melléklete: A óvoda életével, a csoport életével kapcsolatos fontosabb történéseket az óvodatörténeti mappályában jelennek meg.

A csoportnapló 1. sz. melléklete: A gyerekek fejlődését nyomon követő dokumentum: a gyerekek személyiségi naplója.

A gyerekek fejlődést nyomon követő dokumentáció tartalmazza: az anamnézist, a családlátogatások időpontját, a gyerekek fejlődését nyomon követő mérőlapok, a gyerekek fejlődéséről készült írásbeli óvónői vélemény. A szülő évente írásban kétszer kap, tájékoztatást. A szülő aláírásával igazolja a gyermekéről készült (óvónői vagy fejlesztő pedagógusi, logopédusi) jellemzést és a tájékoztatás ismeretét.

Az óvoda a gyerekek értelmi, beszéd, mozgásfejlődésének eredményét legalább félévente – de szükség szerint – rögzíti. Az óvoda orvosa – szülő kérésére a gyerek saját háziorvosa a hallás, látás vizsgálat eredményeit az óvodai egészségügyi törzskönyve rögzíti. Eltérés esetén az óvónő a szükséges intézkedéseket dokumentálja.

Iskolába lépés előtt egy évvel DIFFER vagy egyéb pedagógiai mérés eredményeinek értékelését ismeri meg a szülő.

Minden évben 1-1 db gyermekrajz is a személyiségi napló része. Szakértői bizottság vizsgálatának jellemzése. Rögzíteni kell a gyermekek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat.

12. Érvényességi nyilatkozat

A Pedagógiai Program érvényességi ideje:

2018. augusztus 31.

A Pedagógiai Program 2014. szeptember 1-től lép hatályba.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát 2018. augusztus 31-ig kell elvégeznie a nevelőtestületnek.

Az óvoda pedagógiai programja nyilvános, a rövidített változata honlapunkon olvasható, a szülők a szülői értekezleteken tájékoztatást kapnak róla, illetve az óvodavezetőtől kikérhető.

Legitimációs záradék

A Szülői Szervezet megismerte, és véleményezte az óvoda Pedagógiai Programját.

Budapest, 2014. május 7.

.....
Szülői Szervezet képviselője

A Mesevilág Magánóvoda Nevelőtestülete egyetértését nyilvánította, és egyhangúlag elfogadta az óvoda Pedagógiai Programját.

Budapest, 2014. május 10.

.....
Nevelőtestület képviselője

A fenntartó, Mesevilág Köznevelési Nonprofit Kft. egyetértett a Pedagógiai programban foglaltakkal.

Budapest, 2014. május 10.

.....
Mesevilág Köznevelési
Nonprofit Kft. ügyvezetője